

BV19.0107

Datum vergadering : 17 juni 2019

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Conny Hermans, Marloes Draak, Juval Pat El
CDA : Dave Bergwerff, Frank Buijs
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Erwin Barendregt
CU : Kees-Willem Markus, Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker, Eva Heijblom
GroenLinks : Selgei Gabin, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Voorzitter : Alexander Kuipers
Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Wethouders : Simon Fortuyn, Ankie van Tatenhove, Kathy Arends

Afwezig

CDA : Nelleke Bouman

(van de eerste minuten van deze vergadering is geen geluid beschikbaar, MJ)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Bouman. Zij wordt vervangen door de heer Buijs. De heer Pat El heeft aan de voorzitter doorgegeven dat hij wat later komt.

2. Insprekers

Er zijn drie insprekers:

1. De heer Van der Knaap, inzake De Snip;
2. De heer R.F. Vedder, voorzitter WBD, inzake Cultuurhuis Berkel;
3. De heer J. Houweling, inzake Cultuurhuis Berkel.

Inspreker 1:

De heer Van der Knaap spreekt als volgt in. Om te beginnen wil ik 3 belangrijke punten vermelden over de procedure: 1. Dat de communicatie met de ambtenaren verbeterd is. 2. Dat de schriftelijke notulen van de commissievergadering van 4 oktober 2018 onvolledig waren: alleen de reactie van de heer Hoppenbrouwer op de door mij uitgesproken wensen was ook schriftelijk vastgelegd. Alle andere partijen hebben de wethouder opgedragen om in de intentieovereenkomst op te nemen dat er serieus met de belangen van de burens rekening gehouden dient te worden. Wij hebben de video-link nog afgeluisterd. Graag deze uitgesproken opdrachten aan de wethouder alsnog toevoegen of vanavond met dezelfde strekking herhalen. Bij de behandeling van het bestemmingsplan kunnen de opmerkingen van toen alsnog bevestigd worden door de consistente aanwezigen. 3. De Wethouder heeft op 4 oktober gemeld dat de ontwikkelaar moet communiceren met de burens. Wij beseffen dat er officieel nog geen nieuwe tekeningen zijn, en dat het zou kunnen kloppen dat er nog niets met ons besproken is. Hopelijk krijgen de burens goede instructies om t.z.t. mee te werken aan de handhaving van de gestelde regels. Graag willen wij dezelfde punten als op 4 oktober nog even kort onder de aandacht brengen. Mogelijk zijn deze punten vooral relevant voor het moment waarop de wijzigingen van het bestemmingsplan en omgevingsvergunning aan de orde komen. Dus wij zijn bezorgd over: 1. Ernstige vermindering van ons zonlicht. Er is ons toegezegd dat er een voor de bouw een zonnediagram voor ons en betrokken buurgebouwen wordt gemaakt. Ook de lichtverslechtering op onze terrassen is relevant, die bepaalt mede ons woongenot van de afgelopen 31 jaar. Graag vernemen wij de normen die hiervoor gelden. Voorts willen wij graag dat de overlast en de schade door de verwachte bouwwerkzaamheden tot een minimum beperkt worden. Dus: 2. Een goede nulmeting uit laten voeren van de bouwkundige staat van ons eigendom vóór de start van de bouw. Scheuren in de muren en lekkende dubbelglas-ruiten willen wij

niet. Ons huis is niet onderheid, en de nieuwbouw van De Snip vermoedelijk wel. Dus ook moet er goed vastgelegd worden hoe waterpas en droog ons huis nu ligt etc. 3. Een serie goede afspraken over de bouw- en aflevertijden van de goederen. Over enkele noodzakelijke afwijkingen hierop, verwachten wij vooraf geïnformeerd te worden. Wij hebben hierover minder goede ervaringen opgedaan met bouwwerk in de buurt. 4. Nadat de nieuwe Snip in gebruik is genomen, willen wij uiteraard geen overlast van de nieuwe gebruikers. Wij begrijpen dat het minder stil wordt overdag dan in de huidige situatie. Maar onze nachtrust is ook van vitaal belang voor ons. Dus willen wij in de verkoop- en bestemmingsovereenkomst voorwaarden hierover opgenomen hebben. Ook over het parkeergedrag onder onze slaapkamer maken wij ons zorgen. Nieuw: stankoverlast door afval, herrie van leveranciers en stankoverlast van rokers die in de nieuwe Snip, incl. restaurant niet mogen roken. Diverse burens hebben hun twijfels uitgesproken over de levensvatbaarheid van een restaurant. Mocht het eerste restaurant een rustige buur blijken te zijn, hoop ik dat een 2^e restaurant dat ook zal zijn. 5. Intussen is het tot ons doorgedrongen dat onze volledige privacy fors zou kunnen verminderen als er een hoger gebouw komt. En bewoners, bezoek en personeel letterlijk over de schutting kan kijken. 7 dagen per week, 24 uur per dag. Dus willen wij graag dat daar met de bouw rekening wordt gehouden. Eventueel kan de aannemer in overleg een andere schutting plaatsen?

Inspreker 2:

De heer Vedder spreekt als volgt in. Geachte voorzitter, leden van de commissie. Als winkeliersvereniging Berkel Centrum houden wij graag een warm pleidooi voor de komst van een cultuurhuis in het nieuw te bouwen westelijk deel van ons centrum. Bij de start van deze uitbreiding aan de westzijde zijn wij gevraagd door de gemeente om hierin actief mee te denken. Naast de diversiteit in het winkelaanbod, aansluitend op wat er nu al is, hebben wij toen al aangegeven, dat er ook behoefte is aan cultuur. De uitkomst was een bioscoop met theater. Helaas is gebleken dat dit qua exploitatie commercieel niet gaat lukken. En wat wij absoluut willen voorkomen, is dat deze locatie uiteindelijk toch wordt ingevuld met winkels en woningen. Hier zullen wij ons krachtig tegen verzetten. Een cultuurhuis is dan een prachtig alternatief wat ons betreft. Eerder hebben wij al eens gesproken over de bibliotheek, die nu verstopt zit in het voormalige Jumbo pand, die op de nieuwe locatie veel zichtbaarder wordt, en als sociaal maatschappelijke functie, in combinatie met een professionele uitbater en andere culturele functies, zeker zullen bijdragen aan het verder versterken van ons centrum. We realiseren ons, dat dit natuurlijk qua exploitatie niet kostendekkend kan, cultuur kost nou eenmaal geld. Vanuit de cultuurnota 2017 zou in iedere kern een cultuurhuis komen, in Bleiswijk en Bergschenhoek is dat inmiddels gerealiseerd, dus is dit een mooie gelegenheid voor Berkel. Wij zijn ook graag bereid als winkeliersvereniging om ons hiervoor actief in te spannen en denken hier ook zeker een goede bijdrage aan te kunnen leveren. Denk hierbij aan promotie en marketing van de programmering via onze leden, klanten en social media kanalen, gezamenlijke programma's als onderdeel van onze activiteitenkalender, sponsoring en fondswerving, zaalverhuur et cetera. Afhankelijk van de definitieve constructie en structuur zijn wij bereid om hier actief aan deel te nemen, waarbij we er van overtuigd zijn dat dit niet alleen een fantastische aanvulling is op ons al bruisende centrum, maar dat wij ook een bijdrage kunnen leveren aan het verlagen van de kosten. Wij steunen dan ook van harte dit initiatief en zijn graag bereid om hier de gemeente verder over van gedachten te wisselen. Ik dank u wel.

(vanaf hier is geluid beschikbaar, MJ)

Mevrouw Draak vraagt of hij bedoelt dat hij kan bijdragen aan het succes. En dat dat uiteindelijk onderaan de streep tot verlaging leidt. Heeft ze dat goed begrepen? De heer Vedder zegt dat dat klopt.

De heer Buijs zegt dat zijn vader ook jarenlang voorzitter was van de winkeliersvereniging, dus hij kan zich voorstellen wat hij hier brengt vanavond. Toch een vraag aan inspreker als vertegenwoordiger van de winkeliersvereniging. In hoeverre is de winkeliersvereniging verbonden op dit onderwerp? Zijn er dissonanten, mensen die het er niet mee eens zijn? Het gaat om heel veel geld wat tekorten gaat opleveren op de begroting. Hoe ziet zijn achterban dat? De heer Vedder kan niet voor de volle 100% van de gehele achterban spreken. Bij de komst van het westelijk deel is er een aantal workshops en klankbordavonden geweest, waarbij niet alleen het bestuur aanwezig was, maar ook een groot deel van de leden. Zij hebben in overgrote meerderheid aangegeven dat er absoluut behoefte is aan uitbreiding van cultuur in het centrum. De heer Buijs zegt dat winkeliers als hij, net als zijn vader.. De heer Vedder is geen winkelier, wel de voorzitter. Hij vertegenwoordigt het algemeen belang van de leden. De heer Buijs weet dat winkeliers de begroting en de boekhouding rond moeten hebben. Nogmaals, het gaat om heel veel geld wat eigenlijk te kort is. Zou hij op wat voor manier dan ook een cultuurhuis prijzen? Wil hij het perse in deze omvang of ziet hij ook een andere omvang wel zitten. De heer Vedder kent de definitieve omvang en de plannen nog niet. Hij heeft alleen het laatste stukje in de Heraut gelezen, dus hij weet nog niet precies wat de concrete plannen zullen worden of zijn, maar hij denkt dat het voor al de winkeliers, of ze nu in de oostzijde of westzijde zitten en zeker met de nieuwbouw straks, een aanwinst

is, omdat er nog helemaal niet een dergelijke functie in het centrum is. Als er over andere winkels gesproken gaat worden, kan men het over branchering hebben of concurrentie, maar dit is echt iets wat het centrum zal verrijken, omdat het er nog niet is. Op wat voor manier dan ook.

De heer Hoppenbrouwer bedankt inspreker voor het inspreken. Hij is een klein beetje verrast dat hij krachtige taal gebruikt. Als er woningen en winkels komen, gaan ze zich er krachtig tegen verzetten, terwijl hij de plannen nog niet helemaal kent. Dat vindt hij dan wel bijzonder. Zijn vraag ligt in het verlengde van wat het CDA aan gaf. Hoe kijkt hij aan tegen de toename van veiligheid en vandalisme? Als er een dergelijke instelling is, dan moeten ze ook nog naar buiten en misschien hebben ze een potje bier op. Hoe kijkt de winkeliersvereniging daar tegen aan? De heer Vedder zegt dat de afgelopen vijf jaar het aantal horecaondernemingen in het centrum zeer sterk is gegroeid. Van de twee lokale kroegen tot bijna tien horecaondernemingen, die er nu zijn. Deze zijn ook 's avonds geopend. De overlast die men daarvan heeft, zowel in het centrum als bij de winkeliers, is niet of nauwelijks toegenomen op een aantal incidenten na. Dat verwacht hij niet.

Inspreker 3:

De heer Houweling bedankt voor de mogelijkheid om in te spreken. Na de winkeliers ook de ondernemers. Hij staat hier als zowel als inwoner, als ondernemer, maar ook als voorzitter van Ondernemend Lansingerland. Hij wil aangeven, dat ondernemers het belangrijk vinden dat de gemeente Lansingerland een hoogwaardig voorzieningenniveau nastreeft. Ook als voorzitter van Ondernemend Lansingerland, een ondernemersvereniging met ruim 200 leden, die allen een onderneming hebben die gevestigd zijn binnen Lansingerland, spreekt hij veel ondernemers. Daarnaast, ook vanuit zijn eigen functie als architect spreekt hij ook ondernemers die zich willen en/of gaan vestigen in Lansingerland of blijvend willen vestigen. Als dan gekeken wordt naar wat hier belangrijk is in de regio, de regionale economie, dan is het belangrijk om bedrijven aan te trekken binnen Lansingerland en de omgeving, wat hem betreft mag het breder gezien worden. Lansingerland heeft veel bedrijfsgronden al verkocht, maar gelukkig ook nog te koop, er zijn nog voldoende ontwikkelingen, zoals de Logistieke Hotspot, HRT. Er zijn nog andere te noemen, die allemaal gerelateerd zijn aan het versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven. In dat kader spreekt hij in. Bij bedrijven horen namelijk medewerkers en ook voor werkgevers is het van belang dat werknemers zich in de buurt kunnen en willen vestigen. Dat is beter voor reistijden, het milieu en de leefkwaliteit van de medewerkers. Zeker in een tijd waarin er schaarste is op de arbeidsmarkt is de vestigingsplaats voor een bedrijf en daaromheen de woonomgeving met de voorzieningen erg belangrijk. Lansingerland groeit. Meer bedrijven, meer inwoners. Ook het niveau van voorzieningen moet meegroeien. Dat geldt voor de kwaliteit van woonwijken, speelplaatsen, groenvoorzieningen, infrastructuur, winkels, en onderwijs. Maar dat geldt ook zeker voor het culturele aanbod. De winkeliersvereniging heeft al aangegeven dat een cultuurhuis een verrijking en versterking is. Hij wil daaraan toevoegen dat ook voor ondernemers en hun werknemers, die gevestigd en woonachtig zijn in Lansingerland, het een verbetering is, wanneer er een breder en gevarieerder aanbod komt van culturele activiteiten, zoals wordt beoogd met het Cultuurhuis Berkel. Het vergroot de aantrekkingskracht van Lansingerland als woon- en werkomgeving. Een aantrekkelijke gemeente werkt positief voor het aantrekken en het behouden van goede werknemers. Daar wil hij het bij laten.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 14 mei 2019

Er zijn geen opmerkingen ontvangen. Het verslag wordt ongewijzigd vast gesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter stelt voor, gezien de insprekers, dat de punten over De Snip en over het cultuurhuis naar voren gehaald worden. Daarmee wordt de jaarrapportage sociaal domein wat naar achteren geschoven. Kan de commissie daarmee instemmen? Eerst De Snip, dan het cultuurhuis en dan de jaarrapportage. Hij ziet instemmend knikken. De voorzitter vraagt voor alle agendapunten het vooral ter zake te houden, zodat de vergadering op een goed tijdstip beëindigd kan worden.

Inventarisatie rondvragen:

Er zijn geen rondvragen.

5. Bespreekpunten:

5.a Jaarrapportage sociaal domein 2018

Dit agendapunt wordt behandeld na behandeling van de stukken ter advisering aan de raad.

De voorzitter meldt dat er een erratum is gekomen op dit stuk. De wethouder heeft verzocht of zij daar in een nulde termijn een kleine toelichting op mag geven.

Wethouder Arends biedt meer een verontschuldiging aan. De raad heeft de jaarrapportage gekregen en daar is abusievelijk een verkeerd overzicht in naar voren gekomen. Dit weekend las zij dit bij de voorbereiding van deze vergadering. Vandaag heeft ze het gecheckt, het klopt inderdaad niet. De raad heeft vandaag per mail het juiste overzicht gekregen, met daarin de in- en uitstroom van de bijstandsgerechtigden over de periode van de afgelopen jaren. Hiermee heeft de raad de juiste informatie, die hoort bij deze rapportage. Het wordt natuurlijk ook in de jaarrapportage verwerkt. Dank u wel.

Eerste termijn

De voorzitter merkt op, dat er veel informatie beschikbaar is gesteld. Het zou dus zomaar kunnen dat de commissie niet veel stof meer heeft om het erg laat te maken en dat zou men vanaf zijn kant van de tafel van harte toejuichen.

De heer Xhemaili merkt op dat het goed gaat in het sociaal domein van Lansingerland. Dat bleek ook uit de beeldvormende avond van afgelopen week. De voorzitter onderbreekt hem. De wethouder moet ook naar hem luisteren, maar ze is even haar neus aan het poederen. Een korte schorsing.

Korte schorsing

Na de schorsing heropent de voorzitter de vergadering en geeft het woord aan de PvdA.

De heer Xhemaili merkt op, dat het goed gaat in het sociaal domein van Lansingerland. Dat bleek ook uit de beeldvormende avond van vorige week. Het gaat relatief goed met de jeugd, volwassenen en ouderen. Zeker in vergelijking met de randgemeenten en de landelijke trends. Dat doet de PvdA zeer deugd. In 2018 zijn de aantallen uitkeringen terug gebracht en zijn er minder uitkeringsgerechtigden ingestroomd. De PvdA heeft echter nog wel vragen. Hoe zit het met de langdurig uitkeringsgerechtigden? Uit dit tabel blijkt dat het vrij stabiel blijft. Ook een vraag n.a.v. de heer Bergwerff: hoe zit het met de asielgerechtigden? Hoe vergaat het hen bij het zoeken naar een baan? Hij kan het zich voorstellen, dat zij het extra moeilijk hebben bij het vinden van een baan, gezien hun achterstand in het Nederlands, netwerk en sociale contacten. Dat is zeer belangrijk bij het vinden van een baan. Wat doet de wethouder of het college om die mensen aan een baan te helpen geraken? Van zijn eigen ouders weet hij wat het is om in een sociaal isolement te geraken en om niet aan een baan te kunnen komen. Hoe ontwikkelt zich dat binnen Lansingerland? Bij het lezen van de stukken werd hij getriggerd door de eigen bijdrage bij de WMO, die is ingevoerd. Hij moest gelijk denken aan het perverse effect, bij die eigen bijdrage, indien men dat niet kan betalen. Is er in Lansingerland een indicatie dat men zorg niet neemt i.v.m. die eigen bijdrage, wat leidt tot het niet krijgen van zorg, waardoor er complicaties kunnen ontstaan, omdat men niet de juiste zorg krijgt? Krijgen de inwoners de juiste hulp, die zij nodig hebben. De heer Lieverse vraagt of het spreker bekend is, dat het bedrag juist verlaagd was, in deze nieuwe rapportage. Dat is zeker bekend bij de heer Xhemaili maar hij kan het zich voorstellen dat het voor mensen die het niet al te breed hebben een hoog bedrag is. Kan de wethouder dat toelichten? Verder heeft hij in de stukken gelezen over schulden. Dat is toch een belangrijk thema, wat hier vaak niet wordt belicht, terwijl er de afgelopen periode genoeg artikelen in de krant stonden, dat men met schulden kampt. Ook bij middeninkomen en ondernemers, waar men denkt dat het niet voor komt. In één van de documenten stond dat het 'vroeg erop af' team 80 bezoeken heeft afgelegd. Dat doet de PvdA ook deugd, omdat men aan de voordeur wordt geholpen bij het voorkomen van schulden. Vaak worden schulden geassocieerd met schaamte en willen mensen niet worden geholpen. Kan de wethouder toelichten of dat vruchten heeft afgeworpen en wanneer dat bekend gaat worden. Jeugdzorg. Men ziet een tekort ontstaan in de jeugdhulp, vooral bij specialistische jeugdzorg en zorg voor jeugd met een beperking. Eén van de verklaringen is het succes van het beleid. Dat is op zich positief, maar ook zo paradoxaal, omdat de kosten zo hoog de pan uit rijzen. Uit het onderzoek blijkt, dat er geen duidelijkheid is waarom de kosten stijgen. Hoe wil de wethouder interventie plegen als niet duidelijk is wat het probleem is? Wat gaat het college doen om meer grip te krijgen op de jeugdhulp? Er werden 5 actiepunten benoemd op blz.5 van de ingezonden brief. Wanneer wordt de raad geïnformeerd over de resultaten van deze actiepunten? Kan dat al op korte termijn? Dank u wel.

Mevrouw Gabin wil allereerst aangeven, dat de jaarrapportage goed leesbaar is. Het sociaal domein gaat over mensen die zorg nodig hebben en daar horen unieke verhalen bij. Ze vond het dan ook erg leuk, dat er in de jaarrapportage korte ervaringen of verhalen van de mensen waren opgenomen. Dan het tekort op de jeugdzorg. Dit tekort is niet zo vreemd achteraf gezien, want er bestaat een autonome groei van zorg. Gemeenten kunnen daar maar weinig aan doen, want als hulp dicht bij de mens georganiseerd wordt, dan moet men niet gek opkijken als de vraag toeneemt. Er wordt vroegtijdig gesignaleerd of er hulp nodig is. Scholen en huisartsen weten de weg te vinden en verwijzen sneller en vaker door. Dit is precies

waarnaar gestreefd wordt. Nabije en vroegtijdige zorg is juist de reden waarom er gekozen is voor decentralisatie. Maar nu is het tijd om door te pakken en preventief te werken. In heel Nederland bestaat er een tekort, wat niet weg neemt dat Lansingerland de verplichting heeft om uit te zoeken hoe de kosten te beperken. Resultaatgerichte aanbesteding, contractmanagement met de jeugdaanbieders veel strakker te trekken en af te spreken om op tijd te declareren. Dit zijn gewoon wat suggesties. Dan nog wat inhoudelijke vragen; ze kunnen wellicht technisch van vorm zijn. GL maakt zich zorgen over de situatie bij Veilig Thuis. Lange tijd is er sprake van achterstanden. Zijn er nieuwe stappen ondernomen om de wachtlijsten te verkorten? Worden de meldingen voor de eerste beoordeling binnen de wettelijke 5 dagen toegepast? Of wordt die termijn niet gehaald? Tot slot nog even over de krapte op de woningmarkt en beschermd wonen. De heer Lieverse vindt de vraag over Veilig Thuis heel relevant, maar het is waarschijnlijk bekend dat volgende week daar een beeldvorming over is. Misschien kan een aantal vragen beter dan aan bot komen. Mevrouw Gabin vindt dat prima. Als de wethouder er geen antwoord op kan geven, dan wacht ze volgende week af. Tot slot nog even over de krapte op de woningmarkt en beschermd wonen voor mensen die geen zorg meer nodig hebben en daardoor langer in een instelling moeten verblijven. Een tekort aan woningen kan leiden tot hogere kosten in de jeugdhulp. Wordt hier een beroep gedaan op de woningcorporatie? GL hoort graag van het college of het zicht heeft hierop en of dit verzwarend werkt op de kwetsbare groep. Dank u wel.

De heer Crielaard wil graag beginnen met een woord van dank aan de betrokken ambtenaren. De jaarrapportage schept een duidelijk en overzichtelijk beeld van de situatie in Lansingerland m.b.t. het sociaal domein. Ook schetst de jaarrapportage een positief beeld van de huidige situatie in Lansingerland. Daarmee lijkt het op koers. Dit neemt niet weg dat er grote uitdagingen zijn binnen het sociaal domein. In de jaarrapportage staat dat verschillende activiteiten zijn ondernomen om het thema bijvoorbeeld op de kaart te krijgen. Het is goed dat deze activiteiten ondernomen zijn om eenzaamheid aan te pakken. L3B vindt het ontzettend belangrijk om een sociaal isolement onder o.a. ouderen te voorkomen. Daarom is Praatje Pot ook een speerpunt uit het verkiezingsprogramma. Dat heeft hij ook nog even opgezocht in het collegeprogramma, van: hoe zat het nou met Praatje Pot? Hij zag er iets staan over 2020. Hij kan het zich voorstellen dat er nog niet op vooruit wordt geblikt in de jaarrapportage, maar hij zou toch aan de wethouder willen vragen of zij daar al enigszins op vooruit kan kijken en of er al iets over te melden valt. Ziet men t.a.v. eenzaamheid niet een doelgroep over het hoofd? In het beleidsaccent 'eenzaam aan boord' staat in de omschrijving van de doelgroep: alle volwassen eenzamen en in het bijzonder de ouderen en mensen met een beperking. Is er wel voldoende aandacht voor eenzaamheid onder jongeren? Uit onderzoek blijkt dat eenzaamheid onder jongeren veel voor komt. Het heeft o.a. ook te maken met sociale media. Uit publicaties blijkt ook, dat er een taboe heerst onder jongeren om over eenzaamheid te praten. Hij zou graag aan de wethouder willen vragen: heeft de gemeente wel genoeg zicht op eenzaamheid onder jongeren? Om bij het onderwerp jeugd te blijven: uit meerdere publicaties blijkt dat burn-out bij kinderen niet meer ongewoon is in de huidige prestatie maatschappij. Hij zou daarom ook graag aan de wethouder willen vragen of er signalen zijn van burn-out symptomen bij kinderen. Misschien is het bijvoorbeeld naar voren gekomen bij de pilot expert jeugd. Die verbinding tussen onderwijs, jeugdhulp en huisarts bij deze pilot lijkt hem goed om preventief te kunnen optreden bij signalering van dergelijke symptomen. Door alert te zijn op preventie kan men hopelijk ook iets doen aan de kosten in de jeugdhulp. Dan nog wat jeugd betreft over de huisvesting. Hoewel hij zelf een jaar buiten de leeftijdscategorie in de jaarrapportage valt, denkt hij wel dat hij mag spreken als ervaringsdeskundige, als hij zegt dat het ontzettend lastig is om als jongere aan een woning te komen in Lansingerland. Wat L3B betreft, is het belangrijk dat jongeren de mogelijkheden hebben om in hun eigen gemeente te kunnen blijven wonen. Hij hoorde net in de discussie over het cultuurhuis wethouder Van Tatenhove zeggen: jongeren moeten we binden aan de gemeente. Dan lijkt het hem goed, dat ze ook in de gemeente kunnen blijven wonen. In een andere commissie heeft L3B ook aandacht gevraagd voor huisvesting. Zo zijn er in 2018 191 woningen gerealiseerd, terwijl er 400 tot 500 in de planning stonden. Voor 2019 staan er weer 400 tot 500 woningen gepland. Graag hoort hij van de wethouder hoe het college ervoor gaat zorg dragen dat de planning dit jaar wel wordt gehaald. Dan de bijstand. In de commissie van afgelopen maand vroeg hij middels een rondvraag al aandacht voor het bijstandsbestand van Lansingerland. Hij heeft dan ook met veel interesse uitgekeken naar de cijfers in deze jaarrapportage. Het is goed om te zien dat de lijn omlaag weer gevonden is in het bijstandsbestand en het is goed dat het college zich inspannt om zoveel mogelijk mensen naar werk te begeleiden. Ook de pilot 'het nieuwe wij' is een goed initiatief. Hij las dat in april de pilot is begonnen met een groep, bestaande uit alleenstaande ouders, 50+ers en mensen met een psychische beperking. Dan is het opvallend dat in de jaarrapportage wordt gesproken over 50+ers, alleenstaande ouders en asielzoekers als opvallende doelgroepen met een uitkering. Waar zijn de asielzoekers in de pilot? Waarom konden die niet mee genomen worden? Tot slot toezicht en kwaliteit. Tijdens de beeldvorming over de jaarrapportage stelde mevrouw Draak hier al terechte vragen over. Bij de factsheet cliënttevredenheid neemt jeugdhulp een aantal percentages af t.o.v. vorig jaar. Op participatie ziet hij een 6,7 en een 6,8.

Dat kan beter, denkt hij dan. Kan de wethouder vertellen welke acties worden ondernomen om deze cijfers te verbeteren? Daar wil hij het bij laten. Dank u wel.

De heer Lieverse merkt op, dat de jaarrapportage enorm veel overzichten laat zien en cijfers. Een prachtige analyse van de jeugdhulp is er later aan toegevoegd. De jaarrapportage heet 'versterken van veerkracht' en dat is precies het beeld wat eruit naar voren komt. Tegelijkertijd betreft het wel een terrein dat enorm moeilijke omstandigheden beschrijft. Het gaat over problemen na een scheiding, huiselijk geweld, ongewilde werkloosheid, mensen in armoede, ook in Lansingerland armoede. Geweldig dat de raad zo'n rapport gekregen heeft met heel veel cijfers, waar een beeld op gevormd kan worden m.b.t. wat er allemaal gedaan is het afgelopen jaar. Het was overigens ook een genot om de beeldvormende avond bij te wonen, waar met plezier bijna door ambtenaren werd verteld wat er allemaal wel niet gedaan werd namens hun verschillende teams. Omdat een aantal punten al genoemd zijn door de vorige sprekers, beperkt hij zich tot punten die er voor hem nog extra uitspringen. Over de toegang van de gemeentelijke diensten. De website is enorm verbeterd de afgelopen jaren, maar tegelijkertijd blijft het ook een struikelblok voor sommige mensen hoe daar de weg in te vinden. Als een term als 'rijbewijs' ingevoerd wordt, is het simpel, maar termen als 'blijverslening' of 'ZEIL fonds' zijn best ingewikkeld om een weg in te vinden. Een ander punt betreft de cijfers en grafieken die een transparantie geven. Hij loopt vooruit op de heer Jonker, die hier vast ook iets over gaat zeggen. Dan toch een puntje van commentaar. Het is ook smaak van hoe de vormgeving gedaan wordt. Mevrouw Gabin vond het prachtig om die verhalen te lezen. Hem leiden ze weer een beetje af, want die verhalen zijn illustraties, maar missen de statistische bewijskracht, meneer Jonker en daar gaat hij maar even op vooruit. Een mooi punt is om iets te lezen over de expert jeugd, die sinds een jaar nu aan het werk is ongeveer. In pilot 4 wordt daar over gesproken. Daar heeft men een hoge verwachting van. De CU is benieuwd of het ook lukt om contacten met de huisartsen, die één van de belangrijke verwijzers zijn, op gang te krijgen? Goed vindt de CU de specifieke aandacht voor mensen met Alzheimer en voor ouderen met niet-aangeboren hersenletsel. Alzheimer per definitie bij oudere mensen en van niet-aangeboren hersenletsel wordt vaak aangenomen dat het ook ouderen zijn, maar analoog aan wat de heer Crielaard zei over eenzaamheid: ook niet-aangeboren hersenletsel komt bij jongeren voor. Nota bene één van de burgers uit Lansingerland heeft een prachtig boekje geschreven; voor wie het nog niet kent is het een aanrader: leven met mijn hersenschudding, geschreven door Rianne Schorel, geboren in Bleiswijk. Zij vertelt hoe haar professionele carrière als voetballer bij het damesvoetbal doorkruist werd door een ramp op dat gebied. Tot slot mantelzorgers. Velen doen dat van harte, mantelzorger zijn. Velen ook met een enorm grote krachtsinspanning. Het beleidsaccent 'oog voor vrijwilligersinzet' en wat eraan gelieerd is, vindt de CU daarom belangrijk genoeg om te handhaven. In Amsterdam worden plannen voorbereid om voor tonnen te gaan bezuinigen op de mantelzorg juist omdat de jeugdzorg qua kosten uit de hand lijkt te gaan lopen daar. Hij wil eigenlijk voorstellen aan de raadscommissie om een soort afspraak te maken om niet te gaan bezuinigen in het sociaal domein om de duurder wordende jeugdhulp te kunnen blijven financieren. Al met al vindt de CU dat de transitie op de diverse onderdelen in het sociaal domein geslaagd is.

De heer Jonker dacht even: moet ik nu mijn verhaal omgooien om het eerst te gaan beantwoorden? Maar hij gaat eerst zijn verhaal vertellen en dan komt hij nog even terug op de vraag die net gesteld werd. De jaarrapportage sociaal domein. Namens D66 spreekt hij uit, dat hij het een indrukwekkend stuk werk vindt, zowel van de wethouder als van de ambtenaren die hieraan gewerkt hebben. Het ziet er mooi uit, het is overzichtelijk en aantrekkelijk vorm gegeven. Hij denkt dat dat ook belangrijk is voor een onderwerp wat zo belangrijk is. Ook is D66 blij dat in de inleiding direct al bij de start helder uiteen wordt gezet het raamwerk m.b.t. plan, do, check, act. Heel oud, maar het is heel belangrijk om een solide kwaliteitsaanpak te hebben in dit domein. Nu wil hij kort op een aantal categorieën in gaan, zo snel mogelijk, want hij moet ook nog een aantal andere onderwerpen behandelen, die bij de stukken zaten. Allereerst de jeugd. M.b.t. de jeugd wordt geconstateerd, dat er een lichte toename is van het aantal kinderen dat jeugdzorg ontvangt en dat dat ook nog deels is toe te schrijven aan de toename van het aantal kinderen in deze gemeente. Tegelijkertijd leert bij uitsplitsing dat de nodige aandachtspunten zijn bij jeugd met een beperking. Wat natuurlijk wel zorgelijk is, is de ketensamenwerking in het kader van Veilig Thuis. Zoals het in de rapportage staat, is die nog niet optimaal in geregeld. Er bestaat een verschil van inzicht op het gebied van risicotaxatie, wat vervolgens dan gevolgen heeft voor de taken en de werkdruk van het lokale veld. Dat is toch wel een soort alarmbel, dat is echt iets waar men mee aan de slag moet, maar dat wordt volgens hem ook gedaan. Verder is het goed te lezen dat de beleidsaccenten hun eerste vruchten afwerpen. Hij vond het juist wel leuk om de verhalen van individuele gevallen te lezen als illustratie van die toch wat droge cijfers. Nogmaals, dat blijft een kwestie van smaak. Hij probeert het ook altijd in rapporten, die hij professioneel mag schrijven, om dat toch te doen, omdat daar ook weer een ander publiek mee getrokken wordt. Dan de categorie volwassenen. Ongetwijfeld komt het nog te spreken over dingen als arbeidsparticipatie en bijstandsgerechtigden, maar laat men vooral ook constateren dat slechts 2% van de volwassen inwoners

gebruik maken van ondersteuning vanuit de gemeente. Dat is een heel laag aantal. Men moet ook oppassen dat in de intensiteit waarin het besproken wordt en acties op gezet worden, dat men dit wel proportioneel laat zijn t.a.v. de omvang van het probleem. Men surft nu eenmaal op de golven van de hoogconjunctuur, om het zo maar te zeggen en daar moet men zich ook bewust van zijn. Dan de ouderen. Dat is de snelst groeiende doelgroep in het sociaal domein en verdient echt maximale aandacht, omdat daar de grootste transformatie doorgemaakt gaat worden. Enerzijds heeft men te maken met een samenleving die vergrijsd, maar anderzijds heeft men ook te maken met een samenleving, die de inzet nodig blijft hebben van die vergrijsde groep. Die kan niet afgeschreven worden of buiten spel gezet worden. Die moet men mee laten doen. Daarom is het goed dat zo lang mogelijk zelfstandig wonen gestimuleerd kan worden en dat dat gecombineerd wordt met aantrekkelijke voorzieningen wanneer het echt niet meer kan. Bij D66 is intern gesproken over de overgang van zelfstandig wonen naar een verpleeghuis. Veel mensen uit de fractie hebben daar ervaring mee. Zij hebben gezien dat dit wel een oplet-punt is en blijft. Het vereist voor de betrokkenen vaak veel inzet, inspanning en ook heel veel administratieve lasten. Dan het hoofdstuk toezicht en kwaliteit. Dat sprak hem zeer aan vanwege de verschillende cijfers en scores. Er stonden toch wel dingen in, die dan toch wel aandacht vragen, hoewel bekend. O.a. teruglopende scores m.b.t. het aspect 'altijd en vaak hulp krijgen die het kind nodig heeft'. Dat gaat van 80% naar 69%. Verschillende organisaties werken altijd goed samen: dat gaat van 58% naar 39%, als hij de rapportage goed leest. Zo daalt 'kan beter problemen oplossen door hulp' ook. Dat is toch wel even een oplet-puntje, als die dingen allemaal dalen. Of hij heeft het niet goed gelezen. Een punt wat ook in de fractie aan de orde is gekomen is de wachttijd basis GGZ. Ook weer niet onbekend. Deze is lokaal gestegen van 4,5 week naar 5,6 weken. D66 denkt dat hier wel iets aan moet gebeuren, want dat is simpelweg een heel lange periode. Hij weet, dat iedereen daar zijn best voor doet en dat er hard aan gewerkt wordt, maar cijfers op papier moeten ook altijd even in perspectief geplaatst worden van het gezin, de ouder, die met een probleem zit. Ambtenaren zijn zich daar volledig van bewust, maar de raad, fracties, ambtelijk apparaat, wethouder moeten zich maximaal inspannen om daar iets aan te doen. Misschien moeten er onorthodoxe maatregelen genomen worden om dat op te lossen, want kennelijk is het een lastig, weerbarstig probleem. De voorzitter vraagt of hij al toe was aan een afronding. De heer Jonker zal dan wat over slaan. Hij wil nog ingaan op de brief 'transformatie jeugdhulp, stand van zaken en verdere aanpak'. Er staat een aantal acties in, die hem zeer aanspreken. Tegelijkertijd heeft hij er twee opmerkingen bij. Bij het tegen gaan van up-coding, waar veel aandacht aan wordt besteed, moet men wel oppassen dat het niet een pervers effect heeft, namelijk dat aan de voorkant iedereen wordt ontmoedigd om zware zorg aan te vragen, dat dat de primaire prikkel wordt, want dat kan heel erg averechts werken en ook zeker voor de inwoners. Een ander wat hij mist: natuurlijk zit het impliciet in alle punten, maar de acties gaan heel erg uit van het veld, de professionals, de betrokken organisaties. Waar is nou die inwoner en die burger? Waar staat die centraal? Waar kan hij een actie zien, waarbij die beter wordt bediend, ook qua informatie? Of dat nu via een website is, via een app, via een digitaal medisch dossier. Hij wil aan de wethouder mee geven voor de toekomstige jaarrapportage, dat ook aan dat aspect expliciet aandacht besteed wordt. Wat is er nu vanuit het perspectief van de inwoner, de burger, wat gebeurt daar nu op het vlak van informatievoorziening, digitaal dossiervorming et cetera? Dat wordt steeds belangrijker. Informatie is ook hier cruciaal. Hij zou nog veel meer kunnen zeggen, maar voor nu laat hij het er even bij.

Mevrouw Draak vindt het voordeel van veel voorgaande sprekers, dat zij een aantal dingen uit haar verhaal kan overslaan of bekorten. Ze is heel blij met dit duidelijke rapport. Er kwamen niet echt verrassingen uit, wat ze een compliment vindt voor de ambtenaren en de wethouder, want de commissie en de raad zijn aangehaakt gebleven bij de ontwikkelen blijkbaar. Dat is de conclusie die ze trekt. Ook de beeldvorming heeft ze als heel positief ervaren. Men kon er erg veel vragen kwijt en die werden heel deskundig en met enthousiasme beantwoord, dus daarvoor dank. Even snel een paar aandachtspunten. Op blz.23/24 stond dat armoede vooral voorkomt in gezinnen van statushouders. Daarvan denkt zij dat dat een iets te vlotte conclusie is, zeker gezien de aandacht die er de afgelopen tijd is geweest voor armoede bij werkenden, de midden of lagere inkomens en ook bij gescheiden ouders. Dat is ook een periode in het leven waarin mensen ineens met minder inkomen moeten rondkomen of soms zelfs schulden moeten maken. Ze vroeg zich af of die ook in beeld zijn en of die niet over het hoofd worden gezien door de conclusie dat armoede vooral bij statushouders voor komt. Dan een vraag over het aantal personen met een uitkering, maar is die eigenlijk door het erratum beantwoord, dus die laat ze even gaan. Dan de cliënttevredenheidscijfers. Zowel de heer Crielaard als de heer Jonker begonnen daar al over. Als ze de cijfers niet in detail bekijkt, maar het beeld wat blijft hangen, is dat het achteruit is gegaan in cliënttevredenheid in het algemeen, van 2018 naar 2017, op alle drie de gebieden, dus basis GGZ, WMO en participatie. Dan wil ze aansluiten bij de woorden van de heer Jonker. Ze was wat ongerust over de beantwoording daarover in de beeldvorming. Het leek haar niet bovenaan de to-do lijst te staan, terwijl het toch wel de mensen zijn voor wie de gemeente deze dienstverlening heeft en dat zou voorop moeten staan. Ze wil heel graag van de wethouder weten hoe die er naar kijkt. Tenslotte de aanvulling d.m.v. de update transformatie jeugdhulp, stand van zaken en aanpak. Wat haar heel erg

aangesproken heeft, is dat in een brei van doelen en problemen wordt gekozen voor en overzichtelijke termijn voor het kiezen van oplossingen. In 2 jaar gaat men voor 2 hoofddoelen, namelijk het doorbreken van de opgaande trend in kosten en het verstevigen van de basis m.b.t. transformatie en sturing. Dat is een goed uitgangspunt. Ondanks de beeldvorming van volgende week over Veilig Thuis: ze is eigenlijk heel erg geschrokken van de formulering daarover. Dat wil ze ook in deze commissievergadering benoemd hebben. Als de gemeente van alles en nog wat probeert, onderzoeken bij Berenschot en plannen maken hoe de gemeente zaken wil verbeteren om de kosten te drukken, maar Veilig Thuis heel oneerbiedig gezegd zo slecht functioneert dat overtollig werk over de schutting wordt gegooid, ja, dan is het voor Lansingerland dweilen met de kraan open. Even los van wat er volgende week uit de beeldvorming komt, is zij toch vanavond benieuwd hoe de wethouder hier in het algemeen in staat. Daar wil ze het voor nu even bij laten. Dank u wel.

De heer Buijs vindt het inderdaad het voordeel, als veel sprekers hem al zijn voor gegaan, dat er al heel wat is behandeld. Hij heeft toch een aantal zaken namens het CDA achter elkaar willen zetten. Het CDA zet in op een samenleving, waarbij iedereen, alle bewoners, een bijdrage leveren op wat voor manier dan ook. De inbreng die hij hier vanavond levert is vooral gericht op de precisering van de cijfers en de hoogte van de ambitie op bepaalde onderdelen. Daar gaat hij nu nader op in. Het onderwerp jeugd. Het CDA is blij dat de eerder gepresenteerde cijfers n.a.v. eerdere vragen hierover door de wethouder zijn gecorrigeerd voor de groei van het aantal kinderen in deze gemeente. Iedereen heeft de voorpagina van de Heraut gelezen. Moet men blij zijn met die zogeheten goede cijfers als maar liefst 1 op de 10 kinderen ondersteuning ontvangt in het kader van de jeugdwet? Zo ja, waarom blijkt dat dan niet uit de jaarrapportage sociaal domein, waar het gaat om 1.359 totaal cliënten jeugd per 2^e helft 2018? De Heraut heeft het over 1.600 kinderen. Ook dank voor de update transformatie jeugdhulp. Het CDA ziet dat als zeer noodzakelijk. Het CDA is wel benieuwd welke stappen het college zet om de toenemende jeugdhulp door upcoding vanuit het onderwijs te dempen, hoe lastig de begrenzendende opstelling van de gemeente ook is, omdat een verwijzing van de huisarts als alternatief voor handen is. Het CDA is niet perse voorstander van het ongeclausuleerd doorsluizen van de extra rijksbijdrage van € 3mln. Zou de wethouder daar iets van een tussentijdse rapportage voor terug kunnen geven, bijvoorbeeld per half jaar op dat onderdeel jeugdzorg? Het gaat om een hoop geld en geld is niet altijd de oplossing, zoals te zien is bij de jeugdzorg. Dan het onderwerp volwassenen. De heer Lieverse denkt dat hij iets met die laatste opmerking bedoelt, die aan hem ontsnapt. De heer Buijs bedoelt wat hij zegt en zegt wat hij bedoelt. De heer Lieverse weet niet waar hij op doelt met de opmerking dat geld niet altijd de oplossing is 'zoals we weten'. Wat weten we? De heer Buijs bedoelt een grote overbesteding van budget. Daarmee is niet gezegd dat de jeugdzorg efficiënt of effectief wordt verleend. Het kost wel meer geld, want gemeenten zijn gehouden om die zorg altijd aan te bieden, maar daarmee is niet gezegd dat het effectiever of efficiënter wordt verstrekt. Bij het hoofdstuk volwassenen heeft hij gezien dat inwoners met een gedeeltelijke uitkering niet op de radar zijn van de gemeente qua aantal uren, parttime werk of vrijwilligerswerk. Het CDA vraagt zich af hoe dat komt. Is het sowieso een taak van de gemeente om dat bij te houden? Zo ja, hoe gaat het dan alsnog uitgezocht worden? Met name bij het hoofdstuk integratie heeft het CDA al diverse malen aangegeven dat 8 tot 16 uur per week werken een tegenprestatie moet zijn en niet de taalcursus van drie maal per week. Het kan er niet op gaan lijken dat de wethouder zich weinig tot niets aan gelegen laat liggen. Het CDA heeft dat al meerdere malen gemeld. Het CDA vindt het verder ook ondenkbaar dat nog niet door de gemeente wordt bij gehouden welke asielgerechtigden werk hebben gevonden binnen de gemeente Lansingerland. Welke ambities zijn er? Zo ja, op welke termijn wordt dit alsnog bij gehouden? Dan het hoofdstuk ouderen. Wat gebeurt er met de verdere uitkomsten van het zogeheten Parelduiken onderzoek? Er is onderzoek gedaan, maar welke opvolging is er aan de resultaten gegeven? Het CDA ziet weinig koppeling tussen het onderzoek en de genoemde projecten en acties voor 2019. Hij komt tot een afronding. Cliënttevredenheid: het CDA is benieuwd waarom de tevredenheid op onderdelen drastisch is gedaald? Blz. 42/43. Met name de tevredenheid over kindhulp en de samenwerking tussen organisaties. Het CDA wil graag weten hoe het algemene rapportcijfer dan onverminderd hoog en stabiel kan zijn en vooral hoe de wethouder denkt op achterblijvende onderdelen van de cliënttevredenheid te verbeteren. Dank u wel.

De heer Hoek wil zich graag aansluiten bij fracties die complimenten hebben uitgesproken. Lansingerland staat in de goede rijtjes, waar het gaat om het sociaal domein. En dat staat de gemeente eigenlijk al een hele tijd. Hij is daar trots op. De jaarrapportage ligt voor. Men name gaat hij het over de check-fase. De inzet wordt geëvalueerd, en de resultaten, en waar nodig wordt bijgesteld. Er wordt ook een aantal voorzichtige conclusies gegeven. Het aantal inwoners wat hulp nodig heeft stijgt, maar dat houdt gelijke tred bij de bevolkingstoename, dus geen probleem. Meer mensen uitgestroomd uit de bijstand, minder mensen ingestroomd in de bijstand en de kosten van de jeugdhulp stijgen en baren zorgen. Waarom baart het zorgen? Omdat het een beetje het fundament is van de hele transitie. Ooit is bedacht dat laagdrempelige, goedkope zorg op tijd ingeschakeld zou worden om zware hulp te voorkomen. Uiteindelijk blijkt nu het tegendeel bewaarheid te worden. En lokaal en regionaal maar ook landelijk is

er heel veel aandacht om dit probleem te tackelen. Bij de stukken zat een brief waarin 5 actielijnen worden gepresenteerd om die transitie te versnellen en ook een aantal aanbevelingen om er in ieder geval een vinger achter te krijgen. Maar ondanks al deze zaken gaat het goed met de jeugd in Lansingerland. Dat vindt hij toch wel de moeite waard om hier te noemen. Het blijkt uit een GGD monitor die gehouden is. Lansingerland scoort bovengemiddeld. Het effect van de ingezette jeugdhulp was in 2018 aantoonbaar beter dan het voorgaande jaar. Dus er zijn genoeg zaken waar men trots op kan zijn. Er worden in de stukken voorbeelden gegeven. Hij is daar wel een voorstander van. Hij vindt dat ook prettig. Alleen worden de heer en mevrouw De Waard genoemd. Volgens de nieuwe AVG regels moet er dan netjes bij vermeld worden, dat de namen gefingeerd zijn, dus dat dat niet de juiste namen zijn. Tenminste, daar heeft hij op zijn werk een keer last mee gekregen. Mooi, dat er met 25 ondernemers contractafspraken zijn gemaakt in het kader van de SROI, de social return on investment. Dat ziet hij met belangstelling tegemoet. Op blz.37 zag hij iets wat hij niet begreep. Ruim driekwart van de ouderen heeft een vervoersvoorziening. Hij weet niet wat hij zich daarbij voor moet stellen, dus die vraag stelt hij. De accenten. Elk kind een kans. Wat hij goed vindt is dat jongeren die leven in armoede mee denken over het gemeentelijke armoedebelid. Dat vindt hij goed. Ook het project Family Challenge ziet er echt heel goed uit. Pubers in de spotlight. De chillplekken, vandaag al eerder aan de orde geweest. In het najaar komen er nog drie chillplekken bij en daar is WIJ heel erg blij mee. WIJ heeft daar heel veel aandacht aan geschonken. Als hij leest: in het najaar komen er weer drie chillplekken bij. Dan denkt hij: de zomer zit eraan te komen en men is nog niet in staat om de ervaringen bij de oorspronkelijke chillplekken, die in het kader van het onderzoek zijn gerealiseerd, om deze uitkomsten snel en adequaat in te zetten om nieuwe chillplekken te realiseren. Het is vanavond al aan de orde geweest. Daar moet, moet, wifi komen. Daar is ooit een motie over aangenomen. Chillplekken zonder wifi: daar komt niemand. Tot slot de pilots. Daar zitten ook weer hele mooie dingen bij. Hij waardeert het zeer, dat de pilots uitgetest blijven worden en dat gekeken wordt wat werkt en wat minder werkt. De challenge Smitshoek: wat hij hierin miste is de combi kinderdagverblijf en de aanwezigheid van senioren. Daar zouden hele mooie combi's voor gemaakt kunnen worden en daar werd niets over geschreven. Wellicht toch handig om dat ook mee te nemen. Preventie jeugdreclassering. Dat vindt hij een heel belangrijke, want dat is wel heel vaak bij jongeren te zien. Als men afglijdt van overlast gevend naar crimineel gedrag, dan is dat vaak de basis: spijbelen en overlast gevend gedrag, wat langzaam over gaat naar crimineel gedrag. Het is heel erg goed dat er in preventieve sfeer aandacht voor gevraagd wordt. In Rotterdam loopt er een project met ExpEx'en. Dat zijn jongeren die ook diep hebben gezeten, weer helemaal opgekrabbeld zijn. Expert by experience. Dat is de afkorting. Deze jongeren kunnen heel veel betekenen om andere jongeren, die op dat kantelpunt zitten, weer verder te helpen. Wie er belangstelling voor heeft: hij heeft het telefoonnummer. Tot slot het Nieuwe Wij. Dat spreekt WIJ ook ontzettend aan, dat moge duidelijk zijn. Dank u wel.

De voorzitter drukt de commissie op het hart om gebruik te maken van de mogelijkheid om technische vragen op tijd in te dienen, want dat scheelt een hoop tijd.

Beantwoording college

Wethouder Arends merkt op, dat zij samen met haar collega uit het college hier aanwezig is, omdat beiden een rol hebben op het sociaal domein. Ze zal de beantwoording van de vragen m.b.t. participatie op zich nemen. Over al het overige zal haar collega de commissie voorzien van alle antwoorden. Ze gaat alle vragen langs om er een zo goed mogelijk antwoord op te geven. De commissie geeft waardering mee, zeker ook m.b.t. het stuk over participatie, hoe goed de gemeente het eigenlijk doet, hoe weinig mensen er eigenlijk in de bijstand zijn. Dat heeft men ook in de krant kunnen lezen. Het college is er, samen met de raad, ongelooflijk trots op, dat men hier met elkaar een hele vitale, gezonde samenleving is door alles wat er hier in de samenleving en met elkaar gedaan wordt. De heer Xhemaili maakte zich wat zorgen over de mensen die langdurig een uitkering ontvangen en rondom de asielgerechtigden. Hoe staat het daarmee, wat doet het college daarin? Die langdurig uitkeringsgerechtigden: men is bezig met beleid maken en dat komt één dezer dagen naar de raad. Dat heet Werken Werkt. Dat is een uitvoeringsplan. Het geeft alle handvaten hoe de gemeente het gaat doen met mensen in de bijstand. Een tipje van de sluier is natuurlijk dat zeker mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt vaak veel problemen hebben, dat vraagt veel meer aandacht. Eén van de acties is het verlagen van de caseload, de hoeveelheid inwoners die iemand onder zijn hoede heeft. Het personeel is inmiddels daarvoor aangenomen, dus ze kunnen ook daadwerkelijk meer aandacht gaan geven aan vragen van inwoners als: hoe kom ik aan werk, welke stappen kan ik zetten richting participatie en werk? Eén van de belangrijke elementen, die daarin naar voren komt, is dat men niet eerst met alle problemen aan de slag gaat om die eerst op te lossen, en dan pas werken aan werk, maar het wordt parallel gedaan. Er zijn problemen, maar het kan al zo helpen om een dagritme te krijgen, om van betekenis te zijn, zoals met het Nieuwe Wij te zien is hoe effectief dat is, maar daarnaast wordt aandacht gegeven aan alle andere problemen. De asielgerechtigden: in 2018 zijn bij alle 200 asielgerechtigden, die een bijstandsuitkering ontvangen,

één of meerdere participatie- of re-integratietrajecten geweest. Daarnaast zijn er 8 participatie workshops geweest. Dat was een groepsgerichte aanpak. Verder is er ook de pilot voor nieuwkomers. Onlangs is dat ook in de media geweest; ze hebben een topprijs gewonnen. Dat is een samenwerking met Humanitas. Ook wordt samen gewerkt met Kwadraad als het gaat om asielgerechtigden met wat meer problemen naast het zoeken naar een baan. Een voorbeeld: bij Toolstation heeft de wethouder een certificaat mogen uitreiken aan mensen die logistiek medewerker zijn. Ze zijn daar daadwerkelijk aan het werk. Voor asielgerechtigden wordt op maat gekeken wat nodig is om hem en belangrijke waarde te geven in de samenleving hier in Lansingerland. De heer Crielaard stelde een vraag over wonen. Vandaag wordt hier het wonen niet behandeld. Dat wordt regelmatig behandeld in de commissie ruimte, maar de wethouder volgt de oproep daarin wel. Het college wil vooral huisvesting voor jongeren en starters. Er zijn projecten, die daarmee bezig zijn. In de commissie ruimte heeft de wethouder gezegd, dat ze met een overzicht zou komen met al de plannen en aantallen. Mogelijk kan hij bij zijn collega kijken, die in de commissie ruimte zit, wat daar de effecten van zijn. Hij vond het Nieuwe Wij zo mooi, maar vroeg waarom de asielgerechtigden niet mee doen en wel de andere groep. Nou, die komen aan de beurt. Bij de volgende groep krijgen ook de asielgerechtigden een rol daarin. De selectie wordt samen met de gemeente gedaan, samen met het Nieuwe Wij, de coaches en initiatiefnemers. Er werd ook gevraagd naar de tevredenheid. Rondom participatie is men er heel druk mee bezig. Het college is niet tevreden over het cijfers wat daar staat. Men mag een hogere ambitie met elkaar hebben. Het college denkt wel dat het met een aantal factoren te maken heeft, waarom het op dit moment niet het gewenste cijfer krijgt, die men wil. Op dit moment is men druk bezig met het op orde krijgen van de stabiliteit van het personeel. Die is nu op orde. Het heeft een lange wachttijd gehad, maar er zijn nu voldoende mensen. Ook wordt veel meer ingezet op de integrale samenwerking. Als er verschillende problemen zijn rondom participatie, dan wordt dat meer gezamenlijk opgepakt. Daarmee kan de tevredenheid verbeterd worden, omdat men anders eerst van het ene loket naar het andere moet. Het college verwacht dat daar een verbetering in komt. Met Werken Werkt komt het ook aan de orde: men gaat er niet meer van uit dat afgevraagd wordt binnen welke regels men waar aanspraak op kan doen, maar er wordt vooral gekeken: het is een inwoner en die heeft een vraag, laat men daarop aansluit en inzetten wat nodig is i.p.v. te kijken of het binnen de regeltjes past. Daarvoor gaat de omgekeerde toets ingezet worden. Mevrouw Draak vroeg iets over financiën; die gaat haar collega beantwoorden, als het gaat om statushouders die financieel in problemen zijn. Haar collega behandelt alle schuldenondersteuning; zij kan het uitgebreide antwoord geven. De heer Buijs heeft drie vragen gesteld. Er wordt niet gemeten bij een gedeeltelijke uitkering wat mensen ernaast doen. Dat vindt het CDA belangrijk en het college vindt dat ook belangrijk. Vanaf dit jaar wordt dat gemeten om het inzichtelijk te maken. Als iemand 16 uur werkt, moet dat aangevuld worden in de bijstand en dan is het belangrijk om dat inzichtelijk te hebben als lijkt dat het een totale uitkering is. Dit wordt gemeten en dat komt naar de raad in volgende rapportages. Van de tegenprestatie vindt het CDA iets. Dat is een mogelijkheid. In de gemeente Lansingerland hoeft men daar bijna niet gebruik van te maken. De visie op de mens is: iedereen wil. Maar iemand heeft vaak teleurstellingen in het leven gekregen, waardoor hij niet gemotiveerd lijkt. Geprobeerd wordt om altijd in te zetten op re-integratietrajecten. Mocht echt blijken, dat iemand echt niet wil, natuurlijk, dan is er de tegenprestatie. Dan heeft het college niet de schroom om daarop ook in te zetten. Geloof, echt wordt geprobeerd dat iedereen van waarde is, dat mensen dat willen doen, maar dat er gewoon af en toe een extra steuntje nodig is. De heer Buijs wil graag van de wethouder weten of zij het met het CDA eens is, dat de taalcursus van drie maal per week niet de tegenprestatie kan inhouden. Wethouder Arends vindt dit een heel moeilijke vergelijking. Wat men wil met het taalhuis sluit eigenlijk niet aan als mensen moeten werken. Gelukkig komt die verantwoordelijkheid ook naar de gemeente, zodat de gemeente zelf kan kijken wanneer de taallessen gegeven kunnen worden, wat meer past bij het ook kunnen werken. Natuurlijk is dat niet een tegenprestatie, maar het is wel dat iemand aan de slag is met het inburgeren en daar taal voor nodig heeft. De wethouder wil even door haar ambtenaar geïnformeerd worden om een goed technisch antwoord te kunnen geven, want die kan ze nu niet geven. De heer Xhemaili wordt getriggert door de taalcursus en taaltoets. Wat is het slagingspercentage binnen de gemeente Lansingerland? Wethouder Arends vindt dat een prachtige vraag, maar het is wel technisch van aard. Ze wilde dat ze alles wist, maar die vraag zal even schriftelijk gesteld moeten worden, omdat het een technische vraag is. Er werd nog een vraag gesteld over de asielgerechtigden en waar zij dan gaan werken. Is dat in Lansingerland of buiten Lansingerland? De gemeente meet van niemand waar ze gaan werken. De uitstroom wordt gemeten. Voor de gemeente is het belangrijk, dat zij gaan werken. Samen met Ondernemend Lansingerland, VNO-NCW, het Nieuwe Wij is men met elkaar een inclusieve arbeidsmarkt aan het creëren. Daarin is te zien, dat veel ondernemers een heel sociaal hart hebben, uitkijken naar de effecten van het Nieuwe Wij en open staan voor asielgerechtigden. Toolstation ligt in Lansingerland, bij Muller en Co werken mensen. Het belangrijkste is te weten hoeveel er uit stroomt en dat er hier gewerkt wordt aan een inclusieve arbeidsmarkt. Dit waren al haar vragen. Mevrouw Draak heeft geen bevredigend antwoord gekregen op de vraag over de cliënttevredenheid. De wethouder heeft er wel het één en ander over gezegd, maar de zorg die zij heeft geuit, is het gevoel wat bij haar is achter gebleven bij de beantwoording op de beeldvormende avond,

dat het niet echt hoog op de prioriteitenlijst staat. Daarvan wil zij nog weten hoe de wethouder daar in zit. Wethouder Arends is daar heel duidelijk in. Het college streeft naar hoge tevredenheid. Het kan niet zo zijn, in de bejegening of anderszins, dat de gemeente er onder inwoners niet goed bij staat. Dat staat zeker heel hoog op de agenda. Het gaat erom dat inwoners, zeker als ze in een heel kwetsbare positie zitten, in WMO, jeugd dan wel participatie, dat mensen goed bediend worden. Dat betekent niet dat iemand altijd een ja krijgt, maar wel dat iemand op een goede manier bejegend wordt en goed mee genomen wordt m.b.t. wat diegene nodig heeft. Dat staat hoog op de agenda. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove sluit aan bij de vraag over tevredenheid, m.b.t. jeugd. Het geldt natuurlijk ook voor de WMO en de jeugdzorg, dat gestreefd wordt naar een goede tevredenheid. N.a.v. de technische vragen, die de VVD nog had gesteld over tevredenheid, is ze er nog wel even in gedoken. Hoe kan het nou, dat die verschillen zo groot zijn? Daar is inmiddels wel een correctie op, omdat er in 2017 t.o.v. hoe het geformuleerd en gedefinieerd is in 2018, waar rekenverschillen in zaten. Ze kan een aangepaste versie opsturen, dan zijn de verschillen minder groot, maar het varieert nog wel. Soms is het wel gestegen t.o.v. 2017 en soms lag het in 2017 iets hoger. Waar het in het verleden hoger lag, daar wil het college natuurlijk gewoon weer naar een betere tevredenheid. Dat sluit aan bij wat wethouder Arends daar al van zei. Men wil iedereen zo goed mogelijk en zo netjes mogelijk helpen. Zeker waar het in de keten soms wat schorst, daar heeft het de aandacht, want juist waar men overdraagt moet het goed gaan, omdat dat iets met vrouwen doet. Dan is isolement en eenzaamheid door diverse fracties aan de orde gesteld. Dat is inderdaad een belangrijk onderwerp voor alle leeftijdsgebieden. Eenzaamheid komt niet alleen bij ouderen voor. Daarom zijn er ook acties voor volwassenen en jongeren. In de 'week tegen de eenzaamheid' wordt gekeken of met nadruk die jongeren juist wat beter in beeld kunnen komen. Dat is best nog wel lastig, maar daar is men mee bezig, terwijl die 'week tegen eenzaamheid' pas diep in de tweede helft van dit jaar is. Misschien goed om even te memoreren, dat het college het 'pact tegen eenzaamheid' heeft gesloten. Daarbij wordt aangesloten bij de landelijke aandacht, die er is voor eenzaamheid. Dat heeft ook voordelen, want zo krijgt de gemeente ook steun van het ministerie met menskracht om daarin mee te denken. Dus wat door anderen wordt bedacht, daar kan de gemeente van mee profiteren. De heer Buijs leest over eenzaamheid ook in het stuk over accenten sociaal domein. Dat doet de vraag rijzen: is er eigenlijk wel een nulmeting verricht? Dat lijkt er niet op. Dan heeft het weinig zin om plannen te maken, als men niet weet wat de huidige situatie is. Wat is bijvoorbeeld het percentage inwoners wat zich op dit moment eenzaam voelt? Hoe ziet de wethouder die discussie? Want het lijkt vrij onzinnig om plannen te maken, als er geen nulmeting is gedaan. Dank u wel. Wethouder Van Tatenhove heeft geen idee of er een meting is gedaan m.b.t. welk percentage zich eenzaam voelt. Het is wel bekend dat het een probleem is en dat men ermee aan de slag is, want de raad heeft zelf een beleidsaccent gedefinieerd: college, ga ermee aan de slag, maak plannen met het veld, stip het onderwerp aan. Dat doet het college dus ook, ook in bijeenkomsten met professionals. Wat ziet men en op welke manier kan men daarmee aan de slag? Soms zit het in Take Care, er is de Sensor, de telefoon, men pakt andere dingen op en het dient een doel. Om nu nog een nulmeting uit te gaan voeren, terwijl men al bezig is, heeft niet zoveel zin. Men moet aan de slag met het accent. Van de ideeën van elders wordt gekeken wat er past bij Lansingerland en wat aansluitend is aan wat al gedaan wordt. In de tweede helft van dit jaar wordt er bijzonder gefocust op jongeren en jeugd. Iemand van 13 die zich al alleen op de wereld voelt en niet begrepen, heeft nog een heel leven voor zich en dat tekent, voor men het weet, het hele leven. Dat moet men met elkaar niet willen. De heer Buijs vindt het iets te gemakkelijk om de raad te verwijten dat de raad niet heeft gevraagd om een nulmeting. Het ligt toch methodologisch voor de hand dat de wethouder zelf de verantwoordelijkheid neemt om een nulmeting uit te voeren. Ze zegt nu dat het te laat is om een nulmeting uit te voeren, omdat ze al bezig is met de plannen. Dat vindt hij een raar argument om te zeggen geen nulmeting nodig te hebben. Wethouder Van Tatenhove krijgt net op een briefje dat er de meting van de GGD is. Die rapportages heeft hij misschien wel in beeld. Daarin is te zien welk percentage zich eenzaam voelt. Maar vooraf gaand aan de beleidsaccenten heeft het college niet specifiek een meting gedaan, zoals bijvoorbeeld met cliëntervaringsonderzoeken gedaan wordt. De GGD doet die onderzoeken met specifieke leeftijdsgroepen, dus dat varieert elke twee jaar. Dan de expert jeugd, die door de CU aan de orde werd gesteld. De CU zegt er veel van te verwachten. Het college verwacht er ook veel van. Nu is al te zien, dat dankzij die expert jeugd, maar ook dankzij de vasthoudendheid van een aantal medewerkers hier in dit huis, dat er betere contacten zijn met een deel van de huisartsen. Inmiddels is ook de klantreis, de Patient Journey gedaan met een aantal huisartsen. Dat is echt heel positief. In die zin begint het te werken en daar is het college heel erg blij mee. Er wordt ook aandacht gevraagd voor de mantelzorgers. Daar is de wethouder blij mee, want dat is een groep vrijwilligers waar men oog voor moet hebben, want als de mantelzorger omvalt, zijn er twee problemen, want dan is ook degene voor wie ze zorgen onthand. De PvdA vraagt aandacht voor de eigen bijdrage en voor mensen die het niet kunnen betalen. De eigen bijdrage is nu het abonnementsstarief van € 17,50 per 4 weken. Het college heeft de indruk dat het voor iedereen betaalbaar is, maar er wordt natuurlijk altijd naar maatwerk gezocht als het problematisch is. Als iemand zorg nodig heeft, moet er zorg zijn. Het is altijd nog mogelijk om iets

discretionair te doen, maar dat zijn wel de uitzonderingen. Dan vragen over het Vroeg erop af - team. Dat werpt vruchten af, want er zijn hele nauwe contacten met de partners waarmee men aan de slag is. Als daar nog iets mist of als er iets verbeterd kan worden, kan er snel geschakeld worden, omdat men elkaar goed kent. Dus dat is inderdaad positief; eerder in beeld. De heer Xhemaili had nog een vraag over schulden in Lansingerland. Is hier iets over bekend, iets over gerapporteerd? In de krant is te lezen, dat er landelijk schulden zijn, ook bij midden inkomens en ondernemers. Die zijn vaak verborgen. Speelt dat hier ook? Wordt er iets aan gedaan om dat naar voren te halen? Bij de rekenkamersessie ging het over thema's die belangrijk zijn om te onderzoeken, waarbij één van de topprioriteiten schuldenproblematiek was, tijdens de gezamenlijke meeting in dit huis. Gaat er nog wat in gebeuren binnen nu en korte tijd? Wethouder Van Tatenhove gaat in op dit laatste punt. De teammanager zei dat heel binnenkort de rekenkamerdirecteur op bezoek komt bij de gemeente. Hij komt dan bespreken welke onderwerpen hij voor een onderzoek wil nomineren. Het zou zomaar kunnen dat het dat is, maar ze heeft er verder nog niets over gehoord. Het college is zelf ook bezig m.b.t. hoe gerapporteerd kan worden over de inzet van deze beleidsaccenten en wat is er te zien. Kan er een rapportage van gemaakt worden, waarin trends te zien zijn, of waarin aan de hand van een grafiek te zien is wat goed gaat en waar nog iets mist. Maar het blijft altijd lastig. Ze hoopt dat nu er meer aandacht voor is, zeker met de campagne die nu is gestart, dat mensen zich eerder melden als er financiële problemen zijn, voordat het hun helemaal boven het hoofd rijst. Dat is nog niet in beeld, want die campagne is nu pas gestart. In een volgende rapportage hoopt ze er wat meer over te kunnen vertellen. Verrast het, verbaast het, is er noodzaak om dingen anders te doen? Maar het is een belangrijk punt, want het zit net als wonen helemaal onder in de piramide van Maslov. Wie het financieel niet rond krijgt en geen dak boven het hoofd heeft, dan lukt het niet om over de rest na te denken. Dat gaat in het hoofd gewoon niet. Het is een heel belangrijk onderwerp, waarvoor aandacht moet zijn. Het tekort in de jeugdzorg is door meerderen genoemd. En terecht, want het staat in heel Nederland op de agenda en ook hier. Soms is men gelukkig geen uitzondering, maar bij dit is dat heel jammer. In de regio zegt ze wel eens, dat het een schrale troost is, dat dit niet de regio is met de grootste tekorten, maar dat is slechts een schrale troost, want er is ook hier een tekort. Of dat nou te wijten is aan het succes, dat het dichterbij de inwoners is. Ja, dat is het voor een deel. Als het beter bereikbaar is en laagdrempeliger, dan wordt het misschien ook eerder benaderd. Dat is dan winst. Maar er zitten ook nog wel onderwerpen in, zoals genoemd in de brief, waar men echt mee aan de slag moet om te kijken of er niet te zware zorg ingezet wordt, misschien vanuit de eigen consultantenteams, maar ook bij de aanbieders. Is resultaatgericht financieren nou het best? Zijn de arrangementen beter dan de producten? Allemaal dingen die geëvalueerd moeten worden om te zoeken waar het precies in zit. Knelpunten in beeld brengen, want het kan niet zo zijn, dat een jongere op een te dure plek blijft, omdat de uitstroom verstopt zit. Dan moet men daarmee aan de slag. Op verschillende manieren, zowel lokaal als regionaal, is men daarmee aan het stoeien. Wat zegt het? Waar zijn mogelijkheden om dingen te veranderen? Het is positief dat alle aanbieders en alle gemeenten er op dit moment bij betrokken zijn en ervan overtuigd zijn dat er wel iets moet gebeuren. Het feit dat het kabinet met een voorstel komt om er in drie jaar extra geld tegenaan te zetten, is aan de ene kant het signaal van: ja, we erkennen dat gemeenten het moeten doen met te weinig budget. Maar aan de andere kant is het niet wat men tekort komt, dus het is ook de opdracht dat gemeenten serieus werk moeten gaan maken van die transformatie. Die opdracht ligt zowel bij de gemeenten als bij de aanbieders, samen moeten ze het doen. Het is een opgave die hier in huis iedereen voelt en die de aanbieders voelen en ook in de regio, en waarmee men aan de slag is. Het is goed om regelmatig een vervolg te geven op de brieven. Het hoeft niet perse in een brief; misschien moet men eens met elkaar verkennen op welke manier men dat wil. In een beeldvormende avond? Of schriftelijk? Of bij de mededelingen uit het college? Daar gaat ze over nadenken en ze komt met een voorstel, want het is wel goed om de raad daarbij te blijven betrekken. Dan GL. Complimenten over de story telling en ook mensen die er wat minder mee hebben. Het college vindt het zelf een mooie afwisseling. Als men meerdere mensen wil bereiken, dan zijn de geanonimiseerde verhalen ook van belang om aan de leek in de straat te vertellen wat men nou eigenlijk aan het doen is in het sociaal domein en wat dat dan betekent. Overigens staat op de achterzijde van de rapportage dat de namen gefingeerd zijn, dus die clausule staat er gelukkig wel bij. Ze hoort bij meerderen zorgen over Veilig Thuis en de wachtlijsten. Ook de vraag of er al verbeteringen te zien zijn. In de rapportages, die de bestuurders krijgen in de jeugdregio, is te zien dat er echt stappen worden gezet, zowel in de organisatie zelf als in de wachtlijsten. Maar het is goed, dat men in de presentatieavond, waarbij Veilig Thuis zelf aanwezig is, ook vragen stelt over wat Veilig Thuis de afgelopen periode heeft gedaan en hoe zij het zien. De wethouder is heel tevreden over het beeld wat ze nu ziet ontstaan bij Veilig Thuis, er worden echt stappen gezet onder leiding van de directeur, die vorige zomer aangetreden is. De heer Jonker vroeg nog aandacht voor de ketensamenwerking daar. Ketensamenwerking is voor de gemeente een onderwerp wat bij heel veel organisaties aan de orde is. Zorgaanbieders stellen het zelf ook aan de orde, omdat het ook voor een gespecialiseerde zorgaanbieder belangrijk is dat als een kind kan uitstromen, dat erop vertrouwd kan worden, dat het op zijn plekje terecht komt. Dus ketensamenwerking is een heel belangrijk aandachtspunt, zowel bij de gemeente als in de regio. Meerdere fracties besteden aandacht aan ouderen en terecht, want ook in Lansingerland is

dat de snelst groeiende groep. Men wil ouderen zo lang mogelijk mee laten doen in de samenleving. De samenleving is inclusief ouderen en ouderen kiezen er zelf graag voor om zolang mogelijk voor zichzelf te zorgen en zelfstandig te blijven in een passende woonruimte, maar ook op afstand van voorzieningen. Vandaar dat men met het Parelduiken op zoek gaat naar hoe ouderen gefaciliteerd kunnen worden. Waar moet dan aan gedacht worden? De quick wins probeert men gelijk te verzilveren. De onderwerpen waar men wat meer moeite voor moet doen en wat langer over nadenken, daar neemt men ook de tijd voor, maar dat doet de gemeente niet alleen, vooral ook met de mensen zelf. Het Parelduiken is niet een traject waar al een punt achter gezet is, want het is iets wat blijft lopen en wat ook goede ideeën geeft. Het CDA vroeg nog iets over de € 3mln, die de gemeente extra krijgt. Dat is ongeveer het bedrag wat toekomt uit die extra bijdrage van het kabinet. Het is goed om de raad, de commissie, aangehaakt te houden bij de ontwikkelingen. Er kan niet tot op de euro verteld worden wat ervoor gedaan wordt, want het bedrag dekt een deel van het tekort. Er wordt gerapporteerd op wat er begroot is en de plannen die er zijn. De raad wordt verteld hoe zich dat ontwikkelt, wat er gedaan kan worden voor het budget. Die € 3mln maakt er straks onderdeel van uit. De heer Buijs merkt op, dat het CDA vroeg naar een meer frequente rapportage. Het CDA stelt voor op halfjaar basis. De wethouder komt met een voorstel m.b.t. een meer frequente rapportage jeugdzorg. Heeft hij dat goed gehoord, dat de wethouder daar over nadent en dat ze daar op terug komt? Het gaat om een hoop geld. Het CDA is er in beginsel geen voorstander van om het gelijk op te maken aan die transformatie. Het CDA zou graag willen, dat de wethouder dat toezegt, dat er een frequentere rapportage komt m.b.t. jeugdzorg. Wethouder Van Tatenhove heeft daar net iets op gezegd. Er moet even gezocht worden op welke manier dat gedaan moet worden. Het hoeft niet perse in een brief. Het kan ook een soort tafeltjes avond zijn of een presentatie in de trouwzaal, waarbij meer ruimte is om ook op de techniek in te gaan, dan de ruimte voor een debat in een commissie, want dat is niet zozeer nodig. Dan nog iets over de chillplekken n.a.v. de opmerking van WIJ. Bij chillplekken hoort wifi. Met dank aan de heer Erwich staat dat scherp op het netvlies. Op dit moment staat er een wifi-bankje in het Annie M.G. Schmidtpark, wat echt goed ontvangen is door de jongeren, wat ook goed gebruikt wordt. Bij de uitrol hoe men aan de slag gaat met die andere chillplekken, wordt dat ook mee genomen. Inderdaad, jongeren en wifi horen bij elkaar. Het punt van de heer Hoek was dat de zomer er nu aan komt. In feite gaat men in het najaar de chillplekken maken. Dat is toch weer achter de zaken aanlopen? Met name de zomermaanden willen jongeren chillen. Het hoeft allemaal niet zo ingewikkeld te zijn. Iedereen kan bedenken dat in het najaar realiseren van chillplekken een beetje aan het doel voorbij gaat. Wethouder Van Tatenhove kan hem gerust stellen. In november is ze mee geweest met jeugd- en jongerenwerk en de wijkagent. Ook dan wordt er gewoon gechilld bij de plekken die er zijn. Jongeren lopen meer buiten in de zomer, maar het gaat naar een uitbreiding van het aantal chillplekken, maar alles kan niet met dezelfde snelheid. Dan de challenge voor de Smitshoek. Hier heeft ze niet veel aan toe te voegen, want het is al heel vaak aan de orde geweest. Er waren plannen voor een kinderopvang, die er inmiddels zit. Men is bezig met het concretiseren van de uitvoering van het voorste deel van de Smitshoek. Daar gaat Humanitas naar toe. Dat was nog een vraag uit het eerste agendapunt, die ze vergeten was te beantwoorden. Humanitas gaat dus van de Snip naar de Smitshoek. Zij gaan daar samen zitten met de mensen van Pand 58, die hier naast het gemeentehuis in het grijze huis zitten, maar die t.z.t. weg moeten. Zij gaan daar samen aan de slag, maar ook iets bieden voor ouderen die in de Smitshoek wonen. Met hun activiteiten komen er ook weer andere doelgroepen binnen in dat pand dan dat er op dit moment binnen lopen. Mevrouw Verhoef heeft misschien iets gemist, maar hoe staat het met de plannen voor het kinderdagverblijf? Wethouder Van Tatenhove begon met te zeggen, dat die er inmiddels zit. Er stond een advertorial met foto in de Heraut. Mevrouw Verhoef is blij dat het clubje nu compleet is. Dank u. De heer Crielaard heeft het antwoord op een tweetal vragen gemist. Het Praatje Pot, of de wethouder daar vast op vooruit kon blikken. En of er signalen zijn van burn-out bij kinderen? Bijvoorbeeld n.a.v. de expert jeugd. Wethouder Van Tatenhove hoort en leest ook wat er in de krant staat over burn-out, maar ze heeft daar nog geen cijfers bij. Ook is niet duidelijk of er een trend is. Er zijn meer dingen, waarvan ze zich als moeder en als wethouder afvraagt: sjonge, dat bij zulke jonge kinderen. Is dat anders dan het vroeger was? Of is het beter in beeld? Of noemde men het vroeger anders? Daar wil ze wel een scherper beeld op krijgen. Misschien gaat de expert jeugd daarbij helpen. Misschien de jeugdcoach op school om dingen beter in beeld te krijgen. Misschien rapporteert ze daar volgend jaar meer in detail over, omdat het nu nog niet bekend is en volgend jaar wel. Het Praatje Pot. Ze begon met te zeggen dat isolement en eenzaamheid door meenderen is genoemd en dat men daarmee bezig is. L3B noemt het Praatje Pot. Het college ziet dat in Take Care, in Sensor, in activiteiten van Welzijn Lansingerland of de bibliotheek. Het wordt geen Praatje Pot genoemd, maar er is op heel veel manieren aandacht voor de doelgroep die L3B in Praatje Pot in één term noemt. De heer Jonker las in de rapportage nog iets over de wachtlijst in de basis GGZ. Die was gestegen van 4,5 naar 5,6 weken. Hij verwacht niet dat de wethouder de magische oplossing heeft, maar het moet wel zorgen baren als dat zo gelezen wordt. Als de wethouder hierop reflecteert, wat is dan de interventie, de verandering, die gedaan wordt in het handelen om dat terug te brengen of te stoppen? Of is het volgend jaar gewoon 6 weken? Hoe haalt men de stijging eruit? Al de problemen rond eenzaamheid en jongeren die in de problemen zitten, die zijn er wel bij gebaat als ze snel worden

geholpen. Hij verwacht niet dat de wethouder de magische oplossing roept, maar hij vraagt haar daarop te reflecteren. Wethouder Van Tatenhove heeft de vraag gemist, waarvoor excuses. Wat voor de basis GGZ geldt, geldt misschien ook wel voor anderen. In het algemeen is het: geld erbij, dan kunnen de wachtlijsten naar beneden. Is er te weinig geld, gaat de wachtlijst omhoog. Dat is een heel flauw antwoord, maar het is een vraag die ook in de regio aan de orde komt en ook hier bij de consultants. Soms zit het in menskracht. Is er meer ruimte om menskracht toe te voegen, zodat de caseload naar beneden gaat, zodat er meer tijd is om iemand te helpen of om meer mensen te helpen, dan kan er iets aan de wachtlijst gedaan worden. Er wordt nu nagedacht over de vraag of niet eerder begonnen kan worden om later te arrangeren, zodat men een tijdje onderweg is en beter kan definiëren wat een kind of een gezin precies nodig heeft. Dit was overigens een suggestie van een aantal aanbieders, waar overigens naar gekeken wordt of men daarin mee kan, maar er wordt op diverse manieren over nagedacht. De treeknorm staat er ook bij: dat is afgesproken, daar mag het niet overheen gaan. Dat gaat gelukkig in de meeste gevallen nog heel goed, maar 6 weken is lang, voor een kind, maar ook voor wanhopige ouders te lang. Daar wil men altijd scherp op blijven en oog voor houden. Gelukkig de aanbieders ook.

Tweede termijn

Mevrouw Gabin had geen antwoord op haar vraag gekregen. GL hoort nog graag van de wethouder of er zicht is op gevallen waarbij mensen geen zorg meer nodig hebben, maar door de krapte op de woningmarkt alsnog in een instelling moeten verblijven. Is dit een zwaardere last?

De heer Buijs heeft nog drie punten. Circa 10% van de jongeren dreigt uit te vallen, maar haalt toch de startkwalificatie. Hij vermoedt dat dit komt door de verbeterde gezamenlijke inzet. Is het inderdaad zo, dat alle jongeren die dreigen uit te vallen hun startkwalificatie alsnog gehaald hebben? Dat zou hij echt een compliment waard vinden voor de wethouder. Het CDA vindt het jammer, dat er slechts intenties zijn te lezen van de gemeente om te bevorderen dat mantelzorgers een redelijke vergoeding ontvangen. Het CDA verwacht hierin concrete en tijdige stappen van het college. Laatste punt, de ouderen, de blijverslening. Is het algemeen kenbaar gemaakt door de gemeente, er was afgelopen jaar slechts één lening, dat deze faciliteit bestaat voor ouderen die thuis willen blijven wonen, maar voorzieningen hiervoor ontbreken? Is die blijverslening wel bekend bij de doelgroep zelf?

Wethouder Van Tatenhove begint bij de uitstroom uit bijvoorbeeld een voorziening als beschermd wonen. Daar zijn al een aantal jaren afspraken over met de corporatie, met 3B Wonen, die overigens ook de woningen beheert van andere corporaties in Lansingerland, dat zij een bepaald aantal woningen per jaar beschikbaar stellen voor jonge mensen die uitstromen uit een beschermd wonen voorziening. Overigens gaat er op het terrein van beschermd wonen de komende jaren ook wat veranderen. Dat betekent dat de gemeente met 3B Wonen opnieuw in gesprek gaat over die aantallen, die zij garanderen, dat jongeren of volwassenen kunnen uitstromen naar een zelfstandige woning. Daar zijn afspraken over met 3B Wonen, al een aantal jaar. Dan het CDA met nog drie vragen. Ze heeft deze vragen niet zo horen langs komen in de eerste termijn. Of alle jongeren alsnog een startkwalificatie hebben gehaald, dat weet de wethouder zo niet uit haar hoofd. Het is een erg technische vraag, dus daar zal ze nog technisch op reageren. Gezien het verhaal, wat er in de rapportage staat over o.a. die meisjes, die toch wel snel naar huis worden gehaald om in het huishouden te werken, daarvan vraagt de wethouder zich af of zij een startkwalificatie hebben op VMBO of HAVO niveau. Ze denkt niet dat ze kan zeggen dat het 100% is. Dan de mantelzorg. De mensen die als mantelzorger geregistreerd staan, dat zijn de mantelzorgers die de gemeente in beeld heeft. Zij worden bereikt en geïnformeerd bij alle activiteiten die voor mantelzorgers georganiseerd worden. Het is aan de mantelzorgers zelf of ze zich aanmelden, acties bezoeken, langs komen in de week van de mantelzorg. De gemeente gaat niet dwingen, maar degenen die bekend zijn, die worden benaderd. Geprobeerd wordt mensen bij het steunpunt mantelzorg langs te sturen als iemand, die door de voordeur komt, door heeft dat er sprake is van mantelzorg, omdat het voor mantelzorgers goed is om te weten dat er ook voor hun ondersteuningsmogelijkheden zijn. Dan de blijverslening. Ja, het is een beetje karige opbrengst; er is nog maar één keer gebruik van gemaakt. Voor zover de wethouder weet, is duidelijk bekend dat die mogelijkheid er is. Ze heeft geen idee waar het aan ligt, dat mensen er geen gebruik van maken. Misschien kiezen ze uiteindelijk toch voor een andere manier van financiering. De wethouder heeft geen idee. Het is in elk geval een keer gebruikt, dat is op zich al positief. Het is een revolverend fonds, dus in die zin zou het actiever gebruikt moeten kunnen worden. Ze zou zeggen: het was uw idee, maak er reclame voor. Het is blijkbaar lastig aan de man te brengen. De heer Hoppenbrouwer gaat ook nog wat zeggen. Is het mogelijk om dat als dekking te gebruiken voor het cultuurhuis? Er is veel geld voor vrij gemaakt. De voorzitter denkt dat hij een beetje buiten het onderwerp is.

Wethouder Arends had nog een vraag van de heer Buijs. Is taalles wel of geen tegenprestatie? Nee, het is geen tegenprestatie. Dat is de wethouder het met hem eens. De taalles wordt naast werken aangeboden. Niet eerst de taalles en dan werken, maar eigenlijk gecombineerd. De wet inburgering gaat in op 1 januari 2021. Met die wet kan eerder gestart worden met re-integratietrajecten. Problemen kunnen daarmee eerder voorkomen worden. De taalles is niet alleen voor asielgerechtigden, maar zeker ook voor laaggeletterden, om hun ook een grotere kans op de arbeidsmarkt te geven. Dank u wel.

Na dit onderwerp komt agendapunt 7 aan de orde.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Herontwikkeling de Snip

Dit agendapunt wordt behandeld na behandeling van agendapunt 4.

De heer Erwich zegt dat in het gevraagde besluit elementen te onderscheiden zijn, die de afgelopen jaren voor veel discussie hebben gezorgd. Hij zal kort op de punten ingaan. De mogelijke verkoop van De Snip aan Secerno, de herontwikkeling van de locatie en de financiële gevolgen van de verkoop te verwerken in de kaderbrief 2020. Er wordt na de verkoop van het pand geïnvesteerd in extra woningen in de sector waar behoefte ligt in Bleiswijk. Er komen volgens plan 11 zorgwoningen en 10 seniorenwoningen. De huurprijzen van de zorgwoningen komen rond de sociale huurgrens te liggen en de seniorenwoningen in middendure huur. L3B wil extra benadrukken dat L3B ervan uitgaat dat zeker de directe burens goed gehoord en gevraagd zijn en geïnformeerd zullen blijven bij de invulling van dit plan. Hoewel L3B altijd ervoor heeft gepleit om De Snip te behouden voor de bibliotheek, de gemeentelijke balie en het museum Bleiswijk, kan het voorliggende voorstel toch op steun rekenen van de fractie van L3B, want de gemeente balie en het museum blijven ondanks de herontwikkeling wel een belangrijke plek houden in het pand, zonder dat er sprake is van een huurverhoging. Daarbij gaat hij dan wel even uit van de € 110/m² die nu is aangegeven. Hier zou hij graag een bevestiging op willen horen, omdat men al twee of drie jaar verder is voordat het nieuwe pand geopend wordt. Bovendien waren de heren ontwikkelaars niet erg enthousiast over de te innen huurpenningen en was er sprake van een mogelijke verdubbeling. In het concept ziet L3B de toegevoegde waarde van een restaurant met een terras. Dat sluit eigenlijk best aan op de wens van de inwoners van Bleiswijk en is opgenomen in de ruimtelijke economische visie. Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan een aantal belangrijke doelstellingen in zowel het verkiezingsprogramma van L3B als het coalitieakkoord. Ten eerste: bij de nieuwbouw en renovatie wordt een aanzienlijke toename van het aantal levensloopbestendige woningen gerealiseerd en woningen voor senioren. Ten tweede: Lansingerland zet in op het vergroten van het aantal woningen voor de lagere inkomens. Ten derde: het servicepunt en het museum blijven gehandhaafd in de Dorpsstraat in Bleiswijk. En de komende vier jaar worden de huurtarieven bevroren van de Lansingerlandse culturele verenigingen. Vandaar zijn opmerking over de jaren die nog te gaan zijn. Hoewel de voorgaande resultaten zwaarder wegen dan de kritiekpunten, wil hij hier toch wel even kort bij stil staan. De afschrijvingen van ruim € 2 mln zijn financiële gevolgen die mogelijk onvermijdelijk is, maar dit is wel even flink slikken. Met zoveel geld hadden ook mooie andere investeringen gerealiseerd kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan een prachtig cultuureiland of een mooie opslag voor hutendorp of zelfs een boothuis voor scouting Bleiswijk. Als tweede wil hij kort stilstaan bij het gegeven dat de vroege initiatiefnemers of gesprekspartners van de gemeente niet meer in beeld zijn. Ook toen het wel bespreekbaar was, dat de prijs verlaagd zou worden. Wellicht was er voor deze prijs nog een andere, misschien zelfs lokale ondernemer geweest te vinden en had de raad wat meer te kiezen gehad. Dit zal men helaas nooit weten. Laat hij even positief afsluiten. De complimenten aan wethouder Fortuyn, dat hij dit langslpende dossier eindelijk tot een goed einde heeft kunnen brengen. L3B kijkt uit naar een goed te realiseren plan. Dank u wel.

De heer Markus kan er vrij kort over zijn. Enige tijd geleden is over het plan zelf gesproken. Toen heeft de CU al gezegd dat het plan een mooie aanvulling is om Bleiswijk verder te verlevendigen. Natuurlijk zitten er allerlei mitsen en maren aan, ook ruimtelijk gezien. De inspreker noemde net ook al punten. Hij gaat ervan uit, dat de eerste opmerking van inspreker, dat hij goed contact heeft met de ambtenaren, dat dat zeker zo blijft ook rond alle ruimtelijke processen die gaan volgen. Met de toevoeging van sociale huurwoningen, seniorenwoningen en een restaurant denkt de CU dat er een prachtig plan ligt. Indertijd heeft de CU een amendement op dit onderwerp ingediend met een hoop andere partijen. Een paar voorwaarden hiervan was dat het gemeentelijk servicepunt erin moest blijven en de oudheidkundige vereniging ook. Aan die voorwaarden wordt voldaan, dus wat de CU betreft is het een prima plan. De CU kan van harte instemmen met dit voorstel. Wat de CU betreft, is het een hamerstuk. Dank u wel.

Ook mevrouw Verhoef wil zich aansluiten bij de vorige sprekers. De heer Erwich heeft het heel compleet uitgelegd en ook de geschiedenis nog toegelicht. Ook voor de PvdA kan het een hamerstuk zijn. Eens om

het te verkopen aan Secerno. De plannen zijn destijds heel goed uitgelegd. Hierover is meerdere keren overlegd. De combinatie van zorg, betaalbare woningen, horeca en de mogelijkheid dat de oudheidkundige vereniging en het museum daar op locatie kunnen blijven, dat maakt het in zijn compleetheid een goed plan. Er moet goed rekening worden gehouden met de omwonenden, in het bijzonder de familie Van der Knaap. De PvdA vertrouwt erop, dat de wethouder dat ook zal doen. Ze heeft nog twee vragen. In de beantwoording van de vragen van het CDA staat over de oudheidkundige vereniging dat ze mee willen in de nieuwe ontwikkeling met behoud van een plek voor activiteiten. Dat vond ze toch wel een klein beetje cryptisch. Wat is nou 'mee in de nieuwe ontwikkelingen'? Is dat daar op die plek wat doen? Ze wil dat voor de zekerheid even navragen. Ze wil van de wethouder ook een reactie op het punt wat de heer Erwich maakte, dat de huurtarieven worden bevroren voor de cultuurverenigingen. Was dat als voorwaarde gesteld? Misschien kan de wethouder dat ook nog toelichten, de betekenis daarvan. Daar wil ze het voor nu bij laten. Dank u wel.

Mevrouw De Geus merkt op, dat het meeste al gezegd is. Ze kan het wel helemaal oplezen, maar ze sluit zich graag aan bij de vorige sprekers. Het gaat haar vooral om de woningen, die er komen. Daar is GL heel blij mee. Dat er een restaurant komt, vindt GL ook heel fijn, maar GL luistert wel naar de woorden van de heer Van der Knaap, dat daar toch wel wat kanttekeningen bij zijn, stankoverlast en rokers buiten. Dan ook nog het prijskaartje, want er wordt dus € 1,78mln afgeboekt op de begroting en dat is niet niks. Ze wil de woorden van de heer Erwich herhalen: er is ook een mooi cultuureiland, daar had het ook heen kunnen gaan. De bewoners van Bleiswijk zijn wel blij met een restaurant en een terras, want Bleiswijk is een beetje saai, om het zo te zeggen, sorry. Dat het dan toch iets meer wordt dan het kleine zusje van Berkel en Rodenrijs, dat zou ze wel aangenaam vinden. Dank u wel, dat was het.

De heer Hoek zegt dat er al heel veel gesproken is over De Snip. Inderdaad, het is nog niet zo lang geleden ook aan de orde geweest. Toen heeft men de ontwerpplannen gezien. WIJ was toen al redelijk gecharmeerd van die plannen. Ja, er vindt een behoorlijke afwaardering plaats. En ja, per jaar wordt ook een redelijk bedrag bespaard, wat men nu niet meer kwijt is als het verder gaat in de constructie, zoals die bedacht is. Dus uiteindelijk gaat het goedkomen, na een jaar of 10, maar het komt goed. Het Bleiswijks museum, ja, een beetje dezelfde vraag als mevrouw Verhoef heeft. De cruciale vraag is natuurlijk: moet men nu in De Snip een soort opgetuigd museum realiseren of moet er gewoon een ruimte zijn waar de historische vereniging kan werken, kan vergaderen. Wordt dat ermee bedoeld? Gezien het aantal uren wat het museum nu open is en het aantal bezoekers, denkt hij dat er veel meer publiek is als in de bibliotheek een expositie gehouden wordt. Of hier in de hal van het gemeentehuis. Of noem maar op. Hij worstelt nog een beetje met het gegeven of men daar een compleet ingericht museum moet realiseren of een plek voor de historische vereniging. Het doel van de historische vereniging is om zoveel mogelijk publiek te interesseren voor de historie van met name Bleiswijk, maar dat kan natuurlijk ook in de hal van het gemeentehuis of op een andere locatie. Die vraag zou hij nog wel beantwoord willen hebben. Dank u wel.

De heer Bergwerff zegt dat het CDA heel positief tegenover dit plan staat. Wel vraagt het CDA zich af of de OVMB een gelijke hoeveelheid vierkante meters zal kunnen behouden, om in gebruik te houden. Er is enkele malen overleg geweest met de OVMB, maar het CDA hoort van bestuurders dat er nog veel vragen en onduidelijkheden zijn. Het CDA heeft niet de informatie om dat objectief te beoordelen. Wel weet het CDA dat zij er nog sceptisch in zitten. Het CDA roep daarom de wethouder op om de bestuursleden van de OVMB echt zoveel mogelijk te betrekken en duidelijkheid te bieden. De OVMB heeft nu in De Snip een behoorlijke ruimte voor opslag. Het CDA hoopt dat ze dat kunnen behouden, diezelfde ruimte of in ieder geval voldoende. Daar is weinig over te vinden in de stukken. Misschien kan de wethouder daar iets over zeggen. Tijdens de beeldvormingsavond in juni 2018 is benoemd dat het plein voor De Snip gebruikt zal gaan worden voor verschillende doeleinden. Daar heeft hij niets meer over terug gezien. Hij had er een beeld bij dat het bij Koningsdag gebruikt kan worden voor festiviteiten of iets dergelijks, maar misschien weet de wethouder er iets van, want hij begreep dat de helft van het plein niet publiek is. Dat vraagt hij zich even af. Nog een korte vraag. Weet de wethouder of Humanitas, die gevestigd is in De Snip, al een andere vestiging heeft gevonden? Zijn laatste vraag is een vervolg op zijn technische vraag. Heeft de wethouder een idee welke bijkomende kosten voor de rekening van de gemeente zullen zijn indien de grond inderdaad vervuild is? Dank u wel.

Mevrouw Draak gaat niet herhalen wat er al gezegd is. Vooral de heer Erwich bedankt voor de duidelijke uiteenzetting. Dat stelt het voor iedereen even in perspectief. De VVD is erg enthousiast over dit plan. Er zijn eigenlijk alleen maar winnaars op mogelijk één na, de heer Van der Knaap aarzelt er nogal over. Er zijn meer partijen die het al gedaan hebben. Ze zou toch een beroep willen doen op de wethouder en op de gemeente om een betrouwbare overheid te zijn. De overheid, de gemeente, weet waarschijnlijk veel meer van allerlei procedures rondom planschade dan een individuele persoon, die in de gemeente woont. Laat de gemeente de familie Van der Knaap goed tegemoet treden om ze helpen om te doen wat

mogelijk is en waar ze eventueel recht op hebben. Dat beroep zou ze graag willen doen. Een vraag over de € 1,8mln, die afgerond wordt afgeschreven. De VVD vraagt zich af waarom een pand voor € 2,3mln in de boeken staat als het op de markt maar € 0,5mln waard is. Klopt die boekhouding dan wel? Waarom is dat dan zo? Kan dat niet anders in de toekomst? Misschien niet, maar dat kan wethouder Fortuyn dan vast uitleggen. Dat was het voor nu. Dank u wel.

De heer Jonker denkt dat aan het eind van de rit de verleiding groot is om alles te gaan herhalen en om ook uitspraken te doen over dorpskernen. Dat doet D66 niet. D66 is enthousiast over het voorstel en stemt er van harte mee in met toch een kleine opmerking. Natuurlijk moet er rekening gehouden worden met omwonenden in de brede zin van het woord en de omgeving moet mee genomen worden in de ontwikkeling. Wat D66 betreft is het een hamerstuk.

Wethouder Fortuyn parkeert een aantal vragen bij zijn collega wethouder, want dat betreft de inhoudelijkheid en de uitvoering van het oudheidkundig museum Bleiswijk. Daar zitten de gesprekken over de invulling daarvan en welke plannen daar onder liggen, dus inhoudelijk. Vanavond gaat het hier om een beslissing om De Snip te verkopen aan Secerno. Om vervolgens een planuitwerking te krijgen en een bestemmingsplan en omgevingsvergunning, die nog bij de raad langs komt. Het gaat nu om de vraag: wil men het feitelijk verkopen? Hij gaat de vragen beantwoorden en begint bij de heer Van der Knaap. Ze kennen elkaar. De wethouder heeft de heer Van der Knaap gesproken, afgelopen week is er nog een inloopavond geweest, waar tussen de 12 en 15 mensen geweest zijn. Er was veel belangstelling voor wat precies de plannen zijn en wat er gaat gebeuren en hoe het ingericht gaat worden. Dat zit allemaal in die planuitwerking. Men heeft schetsen gezien, plannen gezien. De architect was ook aanwezig, nu voor Ondernemend Lansingerland, maar hij is ook de architect en ontwikkelaar feitelijk met Secerno voor straks de nieuwbouw in De Snip. Ze gaan natuurlijk pas aan de slag als definitief de zaken rond zijn. Er zijn nogal wat beperkingen rondom het pand. Eens, die boekwaarde van € 2,3mln, had dat tussentijds niet afgewaardeerd kunnen worden? Hij gaat de geschiedenis van de afgelopen 4 of 5 jaar niet herhalen, want er zijn nogal wat discussies hier geweest over die boekwaarde. Bij het Medisch Hart, wat het voormalig gemeentehuis was, is in de verkoop alle parkeerplaatsen mee genomen. Dan komt hij ook een beetje op het pleintje terecht, waar door meneer Bergwerff naar gevraagd werd. De eigenaar van het Medisch Hart, hij weet niet of het al formeel gepasseerd is, maar is feitelijk ook Secerno, namelijk belegger in vastgoed in de zorgsector, heeft het Medisch Hart en ook de parkeerplaatsen. Daardoor was deze ontwikkeling ook mogelijk. Alle andere ontwikkelingen zonder parkeerplaatsen erbij hadden het onmogelijk gemaakt of verschrikkelijk duur door eventueel parkeergarages onderin te maken. Het zit aan alle kanten een beetje klem, zo zijn er veel meer beperkingen opgelegd. Over de zorg van de burenen. De wethouder begrijpt heel goed, dat de heer Van der Knaap zorg heeft. Met elkaar wordt er goed naar gekeken, dus wat dat betreft wordt de buurt betrokken, want er zijn meer burenen daar direct bij betrokken. Die communicatie wordt zeker geborgd, daar is in een eerdere fase al over gesproken. Er zal zeker rekening gehouden worden met de opmerkingen die gemaakt zijn door de heer Van der Knaap vanavond. Het betrekken van de omgeving is dus breder dan alleen maar de ene buurman, want er zitten meer mensen in de omgeving. Er wordt een vraag gesteld over die € 110/m². Dat is een uitgedeelde prijs voor 5 jaar. Echter, wat heel gebruikelijk is bij huurprijzen is, dat het het CPB indexatiecijfer mee krijgt en dat is op dit moment 0,9. Dat wordt gecompenseerd door de gemeente want de OVMB zal dat niet mee maken. Dat is feitelijk wat ook gedaan wordt bij andere huren. Waar extern gehuurd wordt, betaalt men ook meer, alleen krijgen verenigingen de verhoging doorgetrokken. In die zin is dat afgedekt. Naar de opslag wordt gekeken. Er lopen gesprekken met OVMB. Er is ook een onderzoek naar wat ze nu hebben, want er moet ook wel gekeken worden naar wat er dan staat, wat men ermee kan en wat men ermee wil. Er zit veel materiaal bij, wat te digitaliseren is. Er zal een situatie ontstaan waarbij in gezamenlijkheid met elkaar de geschiedenis van drie dorpen bewaard blijft voor het nageslacht. Het is best wel belangrijk. Het is een groeigemeente, die heel veel oog heeft voor de toekomst en de ontwikkelingen, maar men moet niet vergeten dat deze drie dorpen ook hun eigen geschiedenis hebben. Dat is iets waar de wethouder cultuur zeer nadrukkelijk mee bezig is. Hoe kunnen de belangrijke dingen gewaarborgd worden voor de toekomst en het nageslacht? Wethouder Van Tatenhove komt daar nog wel even op terug. Dan de vervuilde grond. Er is onderzoek geweest en er is een eerste indicatie. Het zit bij de parkeerplaats en langs de watergang. Daar zit PAK, dat is een stof die veel bij watergangen gevonden wordt en ook wel bij industrie. De hoeveelheden die gevonden zijn, zijn nog niet helemaal goed in te schatten, maar men verwacht geen echt grote dingen. Er wordt in principe niet in de grond gegraven, er komt geen kelder onder. Hier is redelijk zicht op en er zijn goede gesprekken over ook met Secerno als zijnde de koper. Die betrouwbare overheid, ja, inderdaad. Houd de partijen aangesloten. Er zijn verzoeken gedaan, ook afgelopen week, of er nulmetingen kunnen komen om schade eventueel te verhalen. Veel huizen zijn niet onderheid en daar moet rekening mee gehouden worden. De technieken zijn van dien aard, dat men dat redelijk goed kan beheersen, maar in de hele planuitwerking gaat men aandacht hebben voor deze problematiek. De heer Erwich heeft nog een verhelderende vraag. De wethouder zei dat alle stukken wel gedigitaliseerd kunnen worden, maar er zitten ook oudheidkundige

boeken bij, die iets specifiek bewaard moeten blijven. Wethouder Fortuyn heeft twee dingen gezegd. Er is een club van 2 mensen, die onderzoekt wat er nou is. En er is een deel wat gedigitaliseerd kan worden. Dat is een beetje de bedoeling, want het raakt langzamerhand toch een beetje uit beeld. Nu is alles opgeslagen in de kelder met een gaasje ervoor. Dat is ook niet de meest ideale omstandigheid om kunsthistorische kwaliteiten te waarborgen voor de toekomst. Men had sowieso al wat moeten doen om de cultuurwaarde te beoordelen. Het gaat wel geld kosten, want gratis bestaat niet. Er moet echt goed gekeken worden naar de echt cultuurhistorische waarde, wat men ook voor het nageslacht wil bewaren. Er wordt serieus naar gekeken. Wethouder Van Tatenhove is daar heel druk mee bezig. De wethouder denkt dat hij alle technische vragen wel beantwoord heeft. Mocht dat niet zo zijn, dan hoort hij dat wellicht in de tweede termijn.

Wethouder Van Tatenhove ziet nog een mooie oranje pen daar liggen, die ze zal mee nemen voor wethouder Fortuyn. Voor haar staan er niet zoveel vragen meer open, want wethouder Fortuyn heeft het gras al voor haar voeten weg gemaaid v.w.b. de historische vereniging en wat ze daar eventueel nog kunnen doen. Moeten ze dezelfde vierkante meters hebben? Een deel van het aantal vierkante meters, die de historische vereniging op dit moment heeft, zit onder de grond waar van alles bewaard wordt. Daarover is overleg met deskundigen om te beoordelen wat daadwerkelijk waardevol is om te archiveren en dan graag op een wat meer professionele manier. Dat kan dan ook op een andere plek, dat hoeft niet perse in Bleiswijk bewaard te worden. Wat is er leuk voor een keer een tentoonstelling? Als er 6 van zijn, dan kunnen er misschien 4 of 5 weg, zodat er 1 of 2 over blijven. Die kunnen dan een keer tentoon gesteld worden. Dat is wel het uitgangspunt voor nu, ook omdat de raad dat heeft mee gegeven als kader: de historische vereniging moet straks wel weer een plekje krijgen. Dan moet er in ieder geval ruimte zijn om iets tentoon te stellen, het liefst in wisselende tentoonstellingen. Op welke manier dat gaat gebeuren, daarover blijft men in gesprek, zowel met Secerno als met de historische vereniging, maar er moet in elk geval wat landen. Wat de historische vereniging ook wil, en echt niet alleen voor de eigen bestuursvergaderingen, is een ruimte waar ze mensen wat kunnen vertellen. Die mensen zijn overigens niet alleen ouderen uit Bleiswijk of mensen die daar toevallig eens langs fietsen op een tochtje langs de Rottmeren, maar dat zijn ook echt schoolklassen, die ze rond een thema uitnodigen om een expositie te bekijken, maar ook om verhalen te horen over hoe het vroeger ging. Vandaar dat er staat, dat er ook een ruimte is voor de historische vereniging, maar die zullen ze waarschijnlijk niet exclusief gebruiken. Dat is het belangrijkste wat zij nog had toe te voegen. Ze is het niet helemaal eens met de opmerking dat Bleiswijk een beetje saai. In Bleiswijk gebeurt best wel veel, alleen al de programmering in 't Web die te maken had met de plek van De Snip. Het is goed dat er iets terug komt op de plek van De Snip wat een toevoeging is. Het is goed dat dat op deze manier in elk geval kan gebeuren. Mevrouw Verhoef had nog een korte vraag aan de wethouder n.a.v. wat de heer Erwich zei. Hij zei dat in het coalitieakkoord is afgesproken dat de huurtarieven de komende jaren voor de cultuurverenigingen bevroren zullen worden. Dat had ze niet meer helemaal scherp op het netvlies staan. Heeft zij de heer Erwich verkeerd begrepen? Kan de wethouder het bevestigen of ontkennen? Ze was even getriggerd, zoals dat heet. Wethouder Van Tatenhove zegt dat het klopt. In het coalitieakkoord is iets gezegd over de huurtarieven. Maar belangrijker is wat wethouder Fortuyn net heeft aangegeven. Ook als er wordt geïndexeerd, dan moet er een compensatie tegenover een hogere huurprijs staan, want de historische vereniging kan dat niet zelf betalen. Daar komt gewoon weer een heldere afspraak, zoals die er ook was. Mevrouw Verhoef kreeg de indruk dat het veel breder was bedoeld, die opmerking. Ging het alleen over het museum? Wethouder Van Tatenhove legt uit, dat er is afgesproken, dat de huurtarieven o.a. ook van de sportverenigingen ook bevroren zouden worden. In dat kader staat het in het coalitieakkoord. Voor de historische vereniging / museum Bleiswijk stelde de heer Erwich de vraag of ze de garantie krijgen dat het zo blijft. Daarop is het antwoord dus ook ja, want het schiet niet op als de vereniging mag blijven en ze het vervolgens niet kunnen betalen. Aan de voorkant worden daar heldere afspraken over gemaakt, omdat dat een opdracht van de raad was. De heer Erwich dacht dat wethouder Fortuyn net zei, dat zodra het pand er staat er 5 jaar een vaste huurprijs is. Hij neemt toch aan, dat dat vanaf het moment is dat ze erin zitten. Wethouder Van Tatenhove merkt op, dat dat voorbij de datum van het coalitieakkoord is. Ook daar heeft hij een punt.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als hamerstuk behandeld kan worden in de raad.

De voorzitter heet de heer Pat El welkom.

6.b Blok B - Cultuurhuis Berkel

De heer Jonker merkt op, dat dit ook een onderwerp is wat niet voor de eerste keer besproken wordt. Hij zal niet inhoudelijk de waarde van cultuur gaan herhalen om niet wederom de Heraut te halen met een mooie quote, maar dat cultuur waarde heeft en veel kan bijdragen aan bruisende kernen is duidelijk. Hij is ook heel blij met de insprekers, die hebben aangegeven, welk belang zij hechten aan een cultuurhuis en welke functie en rol dit kan spelen in de gemeente. Natuurlijk zijn er forse bedragen gemoeid met de

investering en realisatie om het allemaal voor elkaar te krijgen, maar men is bezig om een achterstand in te lopen. Het is een financieel bijzondere situatie en dankzij het vorige en het huidige college is men in staat om nu dit soort dingen te doen. Het is heel belangrijk, dat die stap als zodanig gezet wordt. Zijn er risico's bij? Ja, maar die zijn er altijd. Gekeken moet worden of ze aanvaardbaar zijn, beheersbaar zijn en D66 denkt dat dat zo is, dus D66 kan met het voorstel instemmen, dank u wel.

Vandaag wordt gesproken over het cultuurhuis, zegt de heer Pat El, en dan niet voor de eerste keer. Ook de VVD heeft in eerdere vergaderingen het belang van voldoende aanbod van cultuur in Lansingerland aangegeven, dus die hoeft hij niet te herhalen. Wel blij dat het plan voorziet in cultuur in brede zin, dus muziekvoorstellingen, toneel voor jong en oud. De VVD is eigenlijk wel positief, want het plaatje wat het college gepresenteerd heeft, ziet er overwegend positief uit. De second opinion is positief over het plan. En de kosten die het plan met zich mee brengt, zullen zodanig zijn dat Lansingerland per inwoner ongeveer evenveel kwijt is aan kunst en cultuur als omliggende gemeenten. Wat de VVD betreft, is dat een prima uitgangspunt. Bij al deze vrolijkheid heeft de VVD toch een aantal vragen over het rapport van Berenschot en bij het proces zelf. Het rapport van Berenschot geeft een second opinion over de plannen voor het cultuurhuis en is van februari 2019. Dat is een uitstekend rapport wat de VVD betreft. Het rapport kraakt weliswaar wat kritische noten, maar het geeft uiteindelijk een positief advies over de plannen van het college. Dan blijft de vraag bij hem hangen: waarom zijn deze stukken niet eerder met de commissie gedeeld? Het rapport van Berenschot is van februari 2019. De second opinion van Berenschot heeft een kanttekening over het aantal fte's. De inschatting van het aantal fte's is veel te positief, dus het aantal mensen wat nodig is. De VVD is benieuwd hoe de wethouder daar tegenaan kijkt. Dan eigenaarschap. Berenschot geeft aan voorstander te zijn van één eigenaar van het pand, die het pand exploiteert vanwege de doelmatige coördinatie en aansturing van de activiteiten. Er staat hier een zin in het rapport, maar hij voelt zich niet genoodzaakt om die te gaan herhalen, maar het komt erop neer dat men zegt dat als men 3 of 4 onafhankelijke partijen in een klein gebouw met elkaar zet het organiseren zeer gecompliceerd wordt. Zij stellen voor om het eigenaarschap, maar om ook de regie heel duidelijk in één hand te geven. De VVD is benieuwd hoe de wethouder daar naar kijkt. Het zal niemand verrassen, dat de voorkeur van de VVD uit gaat naar een private eigenaar voor het cultuurhuis, maar ook de VVD leest het advies van Berenschot dat men eigenlijk meer ziet in de gemeente als eigenaar. De VVD is met goede argumenten hiervoor te overtuigen, maar begrijpt dat het college de mogelijke varianten en de voor- en nadelen tussen privaatschap versus eigenaarschap van de gemeente verder gaat uitwerken, dus de VVD ziet graag deze stukken tegemoet. Bij deze stukken zat veel financiële informatie, maar helaas geen financiële risicoanalyse. Bij ieder dossier, zoals bij scholen, heeft de VVD het ook al aan gegeven. Een financiële risicoanalyse helpt gewoon de besluitvorming. Of de kosten die nu aan de raad worden gepresenteerd ook de daadwerkelijke kosten zijn. Wat zijn optimistische en negatieve scenario's? Wat kan dit betekenen voor de gemeente? De VVD vond het jammer, dat dat er niet bij zat, maar over het algemeen een positief rapport en voor de VVD toch een positief beeld over het cultuurhuis. Dank u wel.

De heer Bergwerff spreekt namens het CDA. Het idee dat er een cultuurhuis in Berkel en Rodenrijs gerealiseerd zal worden, is wat het CDA betreft een ontwikkeling, waarover het CDA al eerder positivisme over heeft uitgesproken. Het CDA staat positief tegenover een bioscoop en andere voorzieningen, aangegeven in het voorstel. De locatie, die onderdeel uitmaakt van de ontwikkeling van Berkel centrum west, is een prima optie. Wel ziet het CDA een ontzettend groot probleem aangaande de structurele kosten, die het cultuurhuis met zich mee brengt. Er wordt rekening gehouden met een structureel bedrag hoger dan het bedrag door de wethouder wordt aangegeven. Dit is voor het CDA de reden om niet al te enthousiast te zijn over dit voorstel. Wel over een cultuurhuis, maar niet over dit voorstel. Mevrouw Verhoef vraagt waarom hij rekening houdt met hogere structurele kosten. De heer Bergwerff zegt dat dat te maken heeft met het rapport van Berenschot, want daar wordt een ander bedrag genoemd dan wat de wethouder voorstelt. Wat het CDA betreft, kan het project wellicht wat kleinschaliger, waardoor de kosten wat gedrukt kunnen worden. Ook vindt het CDA het te risicovol dat de kosten hoger uitvallen, want dat is een reële optie. Verder ziet het CDA meer toekomst in een private variant dan in een publieke variant. Dit heeft ermee te maken, dat de private variant risico's weg zal nemen naar verwachting. Structureel hoeft er met een private methode hopelijk minder geld, structureel dus, naar het project. Wel wordt bij de private variant rekening gehouden met hogere eenmalige kosten en dat heeft de voorkeur van het CDA. Los van de vijf vragen die het college voorlegt in het voorstel, maakt het CDA zich nog steeds wel wat zorgen over de positie van de andere aanbieders na de komst van het cultuurhuis. Het CDA zou graag willen, dat de wethouder deze organisaties meer betreft bij het proces en op zijn minst de risico's voor deze organisaties duidelijk aangeeft, want nu lijkt het erop, dat het cultuurhuis helemaal geen concurrentierisico vormt. Al het genoemde overwogen hebbend, wil het CDA de wethouder adviseren hiermee aan de slag te gaan. Met name wil het CDA een private aanpak en ziet graag dat de structurele kosten aanzienlijk lager uitvallen ook al komt dat ten laste van de eenmalige kosten. De heer Pat El gaf ook aan in principe voorstander te zijn van privaat. Is het CDA daar ook een voorstander van mocht in de uitwerkingen de private kosten hoger uitvallen, dus inclusief de

eenmalige kosten, dan het eigenaarschap van de gemeente? De heer Bergwerff zegt: natuurlijk, als er een dusdanig verschil is, dan staat het CDA achter de VVD en kan daar zeker een oplossing in gevonden worden. Het CDA heeft gewoon liever hogere eenmalige kosten dan lage eenmalige kosten en structureel een bedrag wat steeds terug komt, want uiteindelijk is de gemeente dan goedkoper uit. Zo simpel ziet hij het. De heer Jonker vraagt of hij dan geen rol voor de overheid ziet. Een publieke rol in het kader van stimuleren van cultuur. Het klinkt nu alsof de voorkeur is dat het geheel privaat moet zijn. Dit snapt hij ideologisch niet helemaal. De heer Bergwerff moet even over die vraag nadenken. Natuurlijk, het CDA wil graag cultuur in Berkel promoten en aanmoedigen. De heer Jonker vraagt of hij daar dan geen publiek geld aan wil besteden. Hoort hij hem dat zeggen, bij voorkeur? De heer Bergwerff zegt dat er best publiek geld naartoe mag natuurlijk, maar het bedrag wat hij nu leest in het dossier van Berenschot, daar schrikt hij onwijs van. De heer Jonker merkt op, dat de VVD net had gezegd, dat de gemeente daarmee op een niveau komt van wat andere gemeenten uitgeven aan cultuur. Dat zou suggereren, dat het bedrag wat besteed wordt voor cultuur tamelijk reëel is. Of vindt het CDA dat niet? Dat vindt de heer Bergwerff wel, maar als privaat op lange termijn goedkoper blijkt te zijn, dan gaat het CDA voor die optie. Het CDA wil de opties goed afwegen en de voorkeur gaat uit naar privaat, aan het begin, zonder dat men verdere details weet. Eigenlijk wat de VVD ook wel benoemde. Mevrouw Verhoef vraagt hoe hij dan aankijkt tegen het risico wat dan de cultuurafnemer, dus de burger, loopt als het in private handen is en de private onderneming failliet gaat. Dat is men toch veel zekerder af met een publiek gefinancierd cultuurhuis, als men cultuurafnemer is. De heer Bergwerff zegt: inderdaad, als zo'n private partij failliet gaat. Als het publiek is, weet hij niet hoeveel geld er dan bij moet als het helemaal mis loopt. Het CDA wil het risico mijden, risico mijndend werken, daar gaat het CDA voor betogen en daar gaat de voorkeur naar uit.

De heer Barendregt zegt dat linksom of rechtsom de gemeente een belangrijke rol speelt bij het realiseren en laten draaien van het beoogde cultuurhuis in Berkel en Rodenrijs. In een boek van een Nobelprijswinnaar voor de literatuur kwam hij in dit verband een mooie beeldspraak tegen. Het ging over een koord dat horizontale latten van een houten jalousie bijeen houdt. Het koord heeft een faciliterende rol bij het te dienen doel. Dit is eigenlijk precies wat de gemeente doet. Faciliteren, oftewel mogelijk maken. In het voorliggende raadsvoorstel wordt nog open gelaten hoe dit faciliteren eigendoms technisch gaat werken. De zogeheten eigendomsconstructie moet nog verder uitgewerkt worden. Daarmee wordt nu enkel een tussenstap genomen in de besluitvorming. Het moge duidelijk zijn dat WIJ voorstander is van het realiseren van een cultuurhuis. WIJ schroomt dan ook niet om de intentie uit te spreken om een cultuurhuis in Berkel en Rodenrijs te realiseren. Daarbij is WIJ ook verguld met de aandacht voor jeugd en jongeren in de plannen. Zo heeft bibliotheek Oostland de ambitie om in Berkel en Rodenrijs de beste jeugdbibliotheek van Nederland te vestigen. Er gaat bij het organiseren van activiteiten voor de jeugd ook sterk vraaggericht gewerkt worden. In het rapport van BMC valt verder te lezen, dat bibliotheek Oostland een warm pleitbezorger is van het concept Storyhouse Chester. Dit betekent dat de boeken door het gehele cultuurhuis heen geplaatst worden. Op deze manier wordt in alle ruimten van het gebouw een visuele prikkel tot lezen gecreëerd. Deze prikkel is belangrijk, want niet elk kind groeit op te midden van belezende ouders. Eerder in zijn bijdrage had hij het over de eigendomsconstructie. Nu staat er in het rapport van BMC een link naar een filmpje over het concept Storyhouse Chester. Het frappante is dat het in dat filmpje ook gaat over eigenaarschap. Eigenaarschap in overdrachtelijke zin wel te verstaan. Over de bezoekers van het Storyhouse wordt in onvervalst Brits engels gezegd: they are owning this building. Daar gaat het uiteindelijk ook allemaal om. De gemeente moet optimaal faciliteren, zodat er begeesting van onderaf ontstaat met als gevolg dat de burger zich mede-eigenaar weet en het huis verder opbouwt. Dank u wel.

De voorzitter is altijd geneigd om na zijn bijdrage de zaak maar te beëindigen. Veel beter kan het niet worden, maar dat mag hij als voorzitter helemaal niet zeggen.

De heer Markus stelt voor om zijn overbuurman toe te voegen aan de programmering om daar mooie lezingen te houden. Dat hij daar op een zitzak zit, blijft toch hangen bij zijn beeld over het cultuurhuis. De heer Barendregt merkt op, dat hij het de vorige keer ook al over die zitzak had. Hij heeft het even opgezocht: het komt uit de jaren '70. Het verbaasde hem zeer, dat de heer Markus daarmee komt als conservatief man, als conservatief christen. De heer Markus denkt dat dat niet wil zeggen, dat hij op sommige punten niet vooruitstrevend is. Genoeg over dit soort zaken, nu even over tot het cultuurhuis, met of zonder zitzakken. In 2017 heeft de CU van harte ingestemd met de nota cultuurhuizen. Het cultuurhuis in Bleiswijk en de Cultuurfabriek in Bergschenhoek hebben al vorm gekregen en nu met dit voorstel gaan er stappen gezet worden voor het cultuurhuis in Berkel. De vraag of er een cultuurhuis moet komen, is wat de CU betreft geen vraag, want dat moet gewoon gaan gebeuren. Voor een gemeente van deze omvang is het goed om ook te investeren in cultuur. Een gemeente is meer dan alleen huizen, stenen en sportvelden. Dat een cultuurhuis ook een toevoeging is voor het nieuwe centrum is ook duidelijk. De vorm waarin het cultuurhuis gegoten gaat worden, inclusief een eerste kosten inschatting, is wat er nu voor ligt. Hij wil ingaan op het concept, de kosten, de risico's en de daarmee

samenhangende toekomstvastheid van dit concept. Allereerst het concept met vier functies: bibliotheek, horeca, film en podium. Een integraal concept, waarbij alle activiteiten vanuit de gezamenlijke visie worden opgepakt. Zowel BMC als ook het second opinion vinden dit een haalbaar concept. Voor de CU is het belangrijk dat dit concept ook echt de cultuur gaat brengen voor iedereen. Het cultuurhuis moet echt bijdragen aan een cultuurbeleving in heel Lansingerland. Daarom wat aanbevelingen om mee te nemen in het verdere onderzoek. Kan de wethouder kijken of een dergelijk concept al in Nederland is en wat daar de succesverhalen of mindere succesverhalen zijn, ook in relatie tot de cultuurbeleving in de dorpen en steden, waar dit concept al draait? Daarnaast wordt ervoor gekozen om uit twee accenten van het sociaal domein middelen vrij te maken, o.a. Pubers in de spotlight, maar ook Eenzamen binnenboord. Daar heeft de CU niet direct problemen mee, maar zou het wel goed vinden als in de definitieve plannen onderbouwd wordt waarom ervoor wordt gekozen om die extra middelen daarvoor vrij te maken. De CU ziet zeker wel toevoeging voor jongeren en eenzamen, maar graag wat meer duiding. Belangrijk ook om te kijken of het cultuurhuis echt de toevoeging biedt die men met elkaar zoekt, zodat men daar een goed of beter gevoel bij krijgt. Kortom: in eerste instantie een prima concept, maar graag wat meer onderbouwing en duiding ook met ervaringen vanuit het land, zodat men zeker weet dat het concept een haalbare kaart gaat zijn. Het concept is helaas niet los te zien van kosten en risico's. Juist rondom deze kosten en risico's worden in de verschillende onderzoeken slagen om de arm gehouden. Gezien de status van het onderzoek is dat logisch, want er moet nog een hoop uitgezocht worden. Toch geeft het een wat unheimisch gevoel. De kosten en risico's gaan ook nog eens behoorlijk in de toekomst vallen, daarom is het van belang dat dat goed afgewogen wordt met elkaar om een weloverwogen besluit te nemen. Een paar zaken daarin als aanbeveling. In het definitieve plan moet er meer aandacht worden besteed aan de toekomstvastheid van dit concept. Op zijn vroegst gaat het er over een paar jaar al komen, dan is men alweer wat verder, maar het moet wel heel wat jaren blijven staan. Graag meer beeld en geluid bij. Welke risico's loopt de gemeente in de toekomst? Hoe gaat men daarmee om? Het is goed om dat scherp in beeld te krijgen. In het second opinion van Berenschot worden allerlei aanbevelingen gedaan, die zeer steekhoudend zijn. Het lijkt de CU goed, en dat is de wethouder vast van plan, om die in het definitieve plan mee te nemen. Handig ook om aan te geven welke aanbeveling op welke wijze is mee gegeven. Het gaat om zaken als beheerstructuur, verschillende inschattingen en dat soort zaken. Dan vragen over de verschillende kosten. Door de winkeliersvereniging is gezegd, dat ze willen meedenken of dat ze mensen kunnen vinden die willen bijdragen. Dat wil de CU ook aan het college mee geven. Kan in het definitieve plan gekeken worden of er nog rijkssubsidies mogelijk zijn en of er nog ondernemers zijn die willen bijdragen? Hij komt weleens in een cultuurhuis, waar dan zo'n mooi bord hangt met namen van wie er allemaal aan bijgedragen heeft. Wellicht nog kansen en mogelijkheden voor de gemeente, want dan is het uiteindelijk een cultuurhuis van en door de gemeente. Dat lijkt een prachtig iets. Dan de eigendomsstructuur. Een cultuurhuis vindt de CU absoluut prachtig en een mooie ontwikkeling, maar er moet wel gekeken worden op welke manier de risico's in de toekomst geminimaliseerd kunnen worden. Met de kennis en de gegevens van dit moment is een private uitbater wel een voorwaarde. Hij snapt dat het nog uitgezocht moet worden, maar zo kijkt de CU er op dit moment tegen aan. Afsluitend: een cultuurhuis is fantastisch en prima, maar dan wel met een beheersbaar risicoprofiel en een grote toekomstvastheid. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer is speciaal terug gekomen van vakantie voor dit onderwerp. Hij hecht heel veel waarde aan cultuur. In de cultuurnota staat een aantal criteria, maar het expliciet benoemen van filmhuizen staat er niet in. Mede op basis van de discussie in de commissie over nut en noodzaak van het aantal filmhuizen, wat hij vanavond overigens niet meer terug ziet, maar wel de kritische opinie van Berenschot over de bezettingsgraden, waar de heer Markus het ook over had. En de aanbeveling, ook in het rapport van Berenschot, dat er in de nabije toekomst een aanvullend onderzoek gedaan moet worden naar de markt in Lansingerland voor film, theater en zakelijk verhuur, suggereert bij L3B dat mogelijk niet de juiste beslissing genomen wordt. Ook in het verlengde wat inspreker zei, hij had het wat simpel opgeschreven, wat hij altijd wel leuk vindt, dat gaat over uitkomst van de bioscoop en het theater, daar bleek geen exploitatie voor te zijn. Hij zou heel graag van de wethouder willen weten: dit citaat, bioscoop en theater is niet haalbaar, waarom is een filmhuis en een theater dan wel haalbaar? Kan de wethouder duiden waarom er nu wel een exploitant is, die daar brood in ziet? Daar is hij erg nieuwsgierig naar. Verder wil hij aan de wethouder willen vragen, in het verlengde van wat de CU net aangaf: in de aanbeveling van Berenschot staat een aantal kritische noten, wil de wethouder de wezenlijke en essentiële kritiek onderbouwen of weerleggen. Helemaal risicomijdend is natuurlijk een utopie, maar dat men daar iets meer grip op krijgt. Een kleine sidestep, hij wil aan de wethouder vragen of zij het volgende met haar collega's wil bespreken. Door de komst van een mogelijk cultuurhuis in Berkel, die een regionale functie vervult, moeten ook versneld plannen komen om het OV-netwerk tussen de dorpskernen te verbeteren, zodat iedereen wat makkelijker en wat sneller naar het mogelijke cultuurhuis kan. Dat is zijn eerste reactie op de intentie. De wethouder was de vorige keer vrij stellig: wij moeten nu in juni een ei leggen. Nu wordt het dan toch weer verdaagd, althans, zo komt het op hem over. Wat is nou de waarde van die intentie? Dat is hem niet helder, dus hij hoopt dat de wethouder hem

daarover kan informeren. De locatiekeuze is wat L3B geen punt van discussie, mocht die daar komen. Dan het geld. Vervelend, maar het hoort er nou eenmaal bij. Voor het uiteindelijke bedrag wat L3B beschikbaar heeft, is het eigenlijk wel relevant om te weten of dat niet gaat leiden tot het ontbreken van financiële middelen waardoor een aantal onderwerpen die voor L3B heel belangrijk zijn, te weten het opwaarderen van de huishoudelijke hulp en het gratis en flexibel OV tussen de dorpskernen en daarbuiten, dan niet uitgevoerd kunnen worden. Hij hoopt dat het college hier iets over kan zeggen in de kaderbrief 2020, want dat zou voor L3B wel een pijnpuntje kunnen zijn. Verder betreurt L3B het dat het college geen overtuigende keuze maakt m.b.t. het eigenaarschap, publiek/privaat. Het college hinkt nu eigenlijk op twee gedachten. Ze varen op private koers, maar stellen een budget vast wat ook overeenkomt met het publieke deel. Het is of het één of het ander, maar daar zal de wethouder redenen voor hebben. In deze raad hoort hij een meerderheid voor privaat en daar sluit L3B zich bij aan. Dat is misschien een reden om de kadernota meer op de realiteit te laten aansluiten. Dan kan men zien wat de financiële mogelijkheden zijn. Over het private deel denkt hij: schoenmaker, blijf bij je leest. Talenten en expertise van de gemeente zijn er, absoluut, hij waardeert de ambtenaren zeer, maar hij denkt niet dat het gaat om het exploiteren van een cultuurhuis. Dat ligt in het verlengde van het huidige beleid m.b.t. gemeentelijk vastgoed, waarbij ook de exploitatie bij Sportfondsen is gelegd of bij 't Web. L3B neigt dus ook op basis van de huidige informatie naar een privaat deel. Met Sportfondsen is een bedrag afgesproken, waar ze het voor moeten doen. Daar worden dan prestatieafspraken in gemaakt. Dat zou hier ook kunnen. Iets dergelijks is ook met het Sportfondsen geregeld. Dan Berenschot. Eigenaarschap is een discussie, maar hij wil de dealbreakers in het rapport ook benadrukken als het gaat om de onderwerpen organisatie, programma van eisen, horeca en begroting. Maar nu gaat hij herhalen en dat is niet de bedoeling. Graag een toezegging van de wethouder dat dat in die uitwerking terug komt. Dan de dekking van de € 150k. L3B is kennelijk de enige die daar kritisch over is. L3B is er geen voorstander van om structureel budget af te romen van accent 5, te weten Lansingerland houdt eenzaam aan boord, alsmede pubers in de spotlight. Het staat ook een beetje haaks op het agendapunt wat straks komt. Daar zijn beleidsaccenten, waarbij worden de voornemens 2019 aangegeven. Daar staan hele mooie plannen, daar wordt hij razend enthousiast over en vervolgens wordt er € 45k van weg geplukt. Laat men de beleidsaccenten uitvoeren, zoals de raad dat heeft bedoeld en probeer op een andere manier structurele dekking te vinden. Het laatste ging over de intentie. Hij resumeert voor iedereen hier aan tafel: L3B is niet tegen een cultuurhuis, ter geruststelling van de heer Jonker, dat is niet gebaseerd op ideologie maar op gezond boerenverstand. L3B wil graag een garantie over de uitvoering van het coalitieakkoord op de gebieden huishoudelijke hulp en OV. L3B wil een glasheldere en concrete reactie van het college op de kanttekeningen van Berenschot. L3B wil een toezegging van het college over versneld opstarten OV-netwerk tussen de dorpskernen. L3B wil helderheid over de consequenties als dit concept raadsbesluit vast gesteld wordt. L3B gaat niet akkoord met de dekking ten koste van de twee beleidsaccenten. L3B wil graag een visie op de filmhuizen en de haalbaarheid daarvan, gelet op de vraag die hij net heeft gesteld. Het gaat alleen over publiek of privaat, maar is er ook een combinatie mogelijk? Dat wordt niet in het voorstel genoemd. L3B zou nog kunnen overwegen om het college uit te dagen om nog één keer de raad en de voorgenomen gebruikers met elkaar te laten sparren over de ideeën en de plannen. De heer Jonker vindt dat hij heel duidelijk is, maar om het ook politiek even duidelijk te maken. Hij begint te zeggen dat L3B voor een cultuurhuis is, maar vervolgens komt er echt een opsomming van wel twintig punten, die hij nog wil weten. Is L3B het niet eens met het voorstel, zoals het er nu ligt? Begrijpt hij dat goed? Het was de heer Hoppenbrouwer al vaker opgevallen, dat hij niet zo goed luistert. Hij zegt dat L3B niet tegen een cultuurhuis is, maar wel grenzen stelt. Hij kan alles wel willen. In de discussie hoorde hij net dat andere gemeenten zoveel uitgeven aan cultuur, maar dat vindt hij een onzin-discussie. De gemeente vraagt ook meer OZB, heeft mooiere sportvelden. Men moet de gemeente niet willen vergelijken met Pijnacker-Nootdorp. De heer Jonker merkt op, dat het vestigingsklimaat toch belangrijk is. Een aantrekkelijke woonomgeving is toch belangrijk voor mensen die hier willen komen wonen, die hier cultuur willen beleven, die vertier zoeken. Dan is het toch ook belangrijk dat de gemeente de faciliteiten heeft om dat vorm te geven met elkaar. De heer Hoppenbrouwer haakt nu niet in op de faciliteiten, maar op het niveau van: Als Pijnacker € 50 uitgeeft, dan moet Lansingerland ook € 50 uitgeven, als Gouda € 700 uitgeeft, dan moet deze gemeente het ook doen. Dat vindt hij geen discussie. Het gaat om de vraag welke voorziening men hier wil en dat is waar hij op doelt. De heer Barendregt begrijpt dat men niet mag vergelijken. Wat is dan de waarde van het boekje, wat de heer Hoppenbrouwer de vorige keer aan hem uitreikte? De heer Hoppenbrouwer merkt op, dat hij daar vervolgens niets mee heeft gedaan, want hij is er niet op terug gekomen. Dat heeft hij zo gelaten, want hij voelde geen meerderheid in de raad. Maar daar is het exploitatietekort slechts € 150k. Hij hoort er niemand over terug, dus kennelijk is het niet aangeslagen. Het was puur bedoeld als een vorm van beleving, niet om te vergelijken. Zoals het er daar staat, leek het hem redelijk passend in Berkel en Rodenrijs, maar kennelijk wil men dat niet, prima. Hij heeft zijn knopen geteld, speciaal dat jasje ervoor aangetrokken. Het is kennelijk niet opportuun, dat is zijn voorzichtige conclusie. Mevrouw Verhoef had het over het risico van privaat, of dat niet veel meer is dan publiek. Toen kwam meteen bij hem op, dat hij niet de gemeente Enschede wil worden, dat er

straks allemaal gaten gedicht moeten worden. Dat gaat hij niet doen. Laat het lekker privaat, regel het gewoon. Hij is er uit. Dank u wel.

Mevrouw Gabin zegt dat GL cultuur en dus het cultuurhuis hoog in het vaandel heeft. Veel aspecten zijn al benoemd door overige partijen, dus dat laat ze achterwege. Ze wil het wel hebben over de kanttekeningen die opgenomen zijn in het voorstel. Dan heeft ze het vooral over het concept. In het voorstel staat dat via de stichting gestuurd wordt op een vraaggericht aanbod, dat zich richt op een breed publiek en bijzondere aandacht heeft voor de jeugd. Ze wil hier toch even de stem van jongeren vertolken. Ze heeft jongeren tussen de 12 en 18 aangesproken en geen van die jongeren zijn van plan om het cultuurhuis fanatiek te bezoeken. Waar jongeren wel behoefte aan hebben, is een ontmoetingsruimte waar wifi beschikbaar is. Veel vragen ze niet. Dagelijks worden jongeren o.a. bij Verhagen in Berkel staande gehouden voor samenscholing of iets dergelijks. Ze willen geen overlast veroorzaken, maar hebben door gebrek aan ruimte geen plek om elkaar te ontmoeten. Daar biedt het cultuurhuis misschien wel een oplossing voor. Het cultuurhuis kan in de avonduren een andere bestemming bezitten, namelijk een ontmoetingshuis voor de jeugd. Overdag kunnen er allerlei culturele activiteiten worden ondernomen door cultuurliefhebbers en 's avonds kan het fungeren als plek waar verschillende jongeren elkaar kunnen treffen. Ze hoort graag hoe de wethouder hier naar kijkt. Dank u wel.

Ook voor mevrouw Verhoef is natuurlijk cultuur belangrijk, maar met name ook het elkaar kunnen ontmoeten. Dat mensen van allerlei leeftijden, jong en oud, elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten, dat vindt de PvdA belangrijk. Met laagdrempelig bedoelt ze het letterlijk, zodat mensen die bijvoorbeeld in Oudelandsehof wonen met een bepaalde beperking daar makkelijk naar binnen kunnen, maar ook laagdrempelig qua kosten, zodat het toegankelijk is voor mensen die wat minder te besteden hebben. Dan komt ze meteen bij de heer Hoppenbrouwer en bij het CDA: het zou dus zo kunnen zijn, dat het in publieke handen hebben daarbij een voordeel biedt. Dat kan ze nu niet 1,2,3 uitrekenen, maar dat zou kunnen zijn. Tegen de heer Bergwerff zei ze over het risico, als een ondernemer failliet zou gaan, dan zou er ineens een leeg of half leeg cultuurhuis staan, dat dat ook aanwezig is. Dat gaat ze nu niet precies tegen elkaar afwegen, maar dat zijn overwegingen die de PvdA maakt, waardoor ze nu niet direct zegt dat het privaat moet om te zorgen dat het risico absoluut bij een ondernemer ligt en niet bij de gemeente. De heer Hoppenbrouwer begrijpt, dat de PvdA nu eigenlijk een pleidooi houdt voor publiek, omdat dat de garantie geeft dat de gemeente een bodemloze put heeft qua geld en dat daardoor het cultuurhuis op sterkte wordt gehouden. Is dat haar boodschap? Mevrouw Verhoef hoorde de heer Hoppenbrouwer net tegen een collega zeggen, dat hij niet goed luistert, maar bij haar luistert hij ook niet zo heel goed. Dat heeft ze helemaal niet gezegd. De heer Hoppenbrouwer gaf zelf aan, dat er misschien verschillende varianten mogelijk zijn, waarbij bijvoorbeeld de gemeente eigenaar is van het pand, maar de exploitatie volledig in handen is van private ondernemingen. Er zijn allerlei opties die voor- en nadelen bieden, maar voor de PvdA is het belangrijk dat het laagdrempelig is qua kosten en dat het ook zekerheid biedt voor een aanbod van cultuur op de lange termijn. Ze gaat nu dus nog niet voor privaat versus publiek stemmen, ze geeft alleen die overweging mee. Hij vindt haar wel aan zijn zijde als het gaat om de vraag of er werkelijk behoefte aan een filmhuis is. Het gaat om een programmering van iets van 25 films per week om het rendabel te laten zijn. Is die behoefte er werkelijk of ligt die behoefte misschien laagdrempeliger in de zin van ontmoeting, zoals mevrouw Gabin ook zei, van jongeren om elkaar ergens te ontmoeten. Dat kunnen ze tegenwoordig ook in de vele leegstaande abri's doen, daarvan zijn er zo'n 20 in de gemeente, maar dat is weer een ander verhaal. Daar hoeft alleen maar wifi bij. Het budget moet nu al in grote lijnen toegezegd worden. Dat komt natuurlijk bij de kadernota pas officieel, terwijl men het definitieve plan nog niet onder ogen heeft. Dat is lastig, maar zo gaat dat. Men heeft een bepaald budget er wel of niet voor over. Het OV, de heer Hoppenbrouwer noemde dat ook. Belangrijk dat er dan ook goed OV naar de kernen is en vooral dan ook naar deze kern waar het grote cultuurhuis staat. Dan de heer Barendregt: burgers are owning the building. Dat is inderdaad belangrijk, dat dat ook echt wordt gevoeld, als een cultuurhuis voor iedereen. De intentie om een cultuurhuis in Berkel te realiseren, ja, daar staat de PvdA achter. Wel wil de PvdA zeker weten dat het iets biedt waar ook werkelijk vraag naar is. Dat het op die locatie gaat plaats vinden, daar staat de PvdA ook achter. De lasten worden pas definitief besproken bij de kadernota, althans, daar wordt de definitieve beslissing genomen. Of wordt daar nu ook mee ingestemd. Ze ziet de heer Hoppenbrouwer een beetje shaken. Maar goed, wie A zegt, moet B zeggen. Ze gaat er op dit moment nog niets over zeggen, ze wacht de tweede termijn nog even af. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove vindt het mooi, dat het onderwerp cultuurhuis weer op de agenda staat. Het is heel erg goed besproken, ook de afgelopen maanden, zowel in de dubbele beeldvorming als een keer in de commissie. Maar nu ligt het dan in de commissie, voorzien van een voorstel met een aantal beslispunten en daarbij een tweetal onderzoeksrapporten: het onderzoeksrapport van BMC wat gepresenteerd is en de second opinion van Berenschot. Waarom heeft de raad dat onderzoeksrapport niet eerder gekregen, want het was van februari? Dat was het eerste concept en daarna is er nog wat

besproken. Het leek het college goed om de stukken in één keer met het raadsvoorstel mee te geven, zodat de discussie gestructureerd aan de hand van het raadsvoorstel kon verlopen en niet alvast een onderzoeksrapport zonder dat het college zegt: dit is het concept wat erbij hoort en op deze manier denkt het college met een concept cultuurhuis / Blok B aan de slag te moeten. De heer Pat El vindt dit duidelijk. Wanneer wat het definitieve rapport van Berenschot dan klaar? Wethouder Van Tatenhove zou dat uit haar hoofd niet weten, maar dan blijft haar andere argument staan. Het college wil een raadsvoorstel voorleggen met de daarbij behorende stukken en niet alvast allerlei onderzoeksrapporten naar de raad toesturen, waar geen beeld bij zit van wat het college ermee wilt of op welke manier het college de raad mee wil nemen in het beeld over een cultuurhuis en over de gevolgen, die daarmee gemoeid zijn. Dat moet één verhaal zijn. Zo wordt dat hier over het algemeen gedaan, in deze gemeenteraad. Dan terug naar het concept en naar de vragen die vanavond zijn gesteld. De heer Barendregt noemde Chester al. Wie de directeur van de bibliotheek afgelopen maandag heeft gesproken, die heeft Chester ook wel horen vallen, want dat is inderdaad het concept, zoals men zich dat zou kunnen voorstellen bij Blok B, het cultuurhuis in Berkel, waar functies door elkaar heen lopen, waar het dus ook daadwerkelijk laagdrempelig en aantrekkelijk wordt om daar naar binnen te lopen, hetzij om een boek te lezen, hetzij om een kop koffie te drinken, hetzij om daadwerkelijk naar de film te gaan of naar een optreden van een leuke, lokale toneelvereniging, misschien een try-out van iemand anders, wat dan ook. Maar of iemand nou binnen komt voor de bibliotheek, de horeca of voor film of theater, iedereen is altijd welkom. Als een jongere alweer wordt weg gestuurd bij dat wifibankje, hetzij door de BOA, hetzij door andere groepen, want in het Annie M.G. Schmidtpark zijn er meer groepen dan dat er plekken zijn met een bankje of met een hoekje, ook daar is juist het nieuwe cultuurhuis voor bedoeld, dat het ook een goede plek is waar de jeugd zich welkom en ook thuis voelt. Voor wie zich daar juist zorgen om maakt, is het juist hartstikke mooi als jongeren daar over mee kunnen denken: op welke manier voelen wij het ook als een plekje van ons. De wethouder ziet het ook als een opdracht voor het college om in aanloop naar het cultuurhuis met die jongeren in gesprek te gaan m.b.t. de voorwaarden waar het aan moet voldoen. Ook de bibliotheek wil dat graag, want als het de beste jeugdbieb van Nederland wordt, dan stopt dat natuurlijk niet als een kind in groep 8 zit, want men wil ook wel dat de pubers blijven lezen en niet alleen maar blijven gamen. Mevrouw Verhoef vraagt of de wethouder dan een plek ziet, waar men een beetje kan hangen in een park met het brommertje erbij. Ziet de wethouder als alternatief een plek in het cultuurhuis midden in het centrum met stenen eromheen? Wethouder Van Tatenhove denkt dat ze allebei een doel dienen, zowel de hangplek met een bankje, met een wifipunt en al dan niet een dak boven het hoofd. Maar andere jongeren zullen zich prettiger voelen in een cultuurhuis, al dan niet met een zitzak en met een kop muntthee of een colaatje. Het is de opgave voor het college, LantarenVenster, de bibliotheek en de voorzitter van Horeca Nederland, die hier hebben gesproken. Hij dacht dat in Lansingerland met zoveel jongeren een plek moet zijn zoals het concept waar nu over gesproken wordt, waar ze welkom zijn en zich welkom en thuis voelen. Als er dan 3 partijen aan de basis staan van een concept en zij zeggen: wij zien voor ons een opgave, maar ook een toegevoegde waarde. Ja, dan denkt ze: wat willen we nog meer? Laat men daaraan gaan werken. Dat men nog niet alle jongeren gesproken heeft, dat heeft te maken met de fase waarin het zich nu bevindt. Als de raad ja zegt tegen het voorstel, zoals het nu voor ligt, dan kan men veel meer in gesprek, niet alleen met de drie partners, maar ook met andere betrokkenen: welke rol zou u daadwerkelijk willen spelen? Aan welke voorwaarde moet het voldoen om dat thuisgevoel te ervaren? Voor jongeren en voor ouderen. Als één van de accenten zijn uitwerking krijgt in zo'n cultuurhuis, waar moet er dan rekening mee gehouden worden? Misschien wel meer dingen dan een lift om de filmzalen te bereiken. Dat kan niet aan de voorkant allemaal gedaan worden, want als men nog geen idee heeft of de raad instemt met de bijbehorende financiële consequenties, dan moet niet eerst iedereen mee genomen zijn in een traject om dan te zeggen: sorry, het stopt, want de raad kan er op deze manier niet in mee. Het wordt omgedraaid. Het college wil graag het kader vol maken. Er lag een kader, waar een cultuurhuis in Berkel aan zou moeten voldoen. Daar is het college mee aan de slag gegaan en daar komt nu dit beeld uit. Het past in Berkel, want 2 onderzoeken geven dat aan. Er is behoefte aan, want dat geeft LantarenVenster aan voor de filmprogrammering, maar dat geeft ook Rotterdam Festivals aan, want het past prima bij het publiek wat in Lansingerland woont. Nu is de vraag: mag de volgende stap gezet worden? Met een financieel kader aangevuld het verder gaan uitwerken. De heer Hoppenbrouwer hoopt wel dat in haar zoektocht, naar 27 juni, dat de kaders in de nota nu leidend zijn. Hij proeft nu een beetje dat het een verkapt jeugd- en jongerencentrum wordt, maar dat zou hij echt niet willen. Wethouder Van Tatenhove geeft aan, dat het geen verkapt jeugd- en jongerencentrum wordt. Daar zijn andere ideeën voor. Wel wil men dat het een plek is, waar jongeren zich welkom voelen, omdat er heel veel pubers zijn. En het is ook nog zo: jong geleerd is oud gedaan. Als men de jongeren kan binden aan Lansingerland, wat men allemaal graag wil, dan is het ook hartstikke mooi als ze zich ook, wat cultuur betreft, welkom blijven voelen in hun eigen gemeente. Dan iets over het advies van Berenschot om te kiezen voor één eigenaar. Dat was wat afwijkend van het BMC-rapport. Dat kan natuurlijk ook op verschillende manieren, misschien wel de combinatie zoals de heer Hoppenbrouwer hem noemde en zoals mevrouw Verhoef ook zei. Als er gekozen wordt voor een publieke variant, dan kan het ook zo zijn, dat de gemeente wel eigenaar is van het pand,

maar dat de exploitatie niet bij de gemeente ligt. De gemeente gaat er niet voor zorgen dat de films geprogrammeerd worden en dat iemand namens de bieb 's avonds de deur op slot doet. Daar is de gemeente niet van. Het gevoel van eigenaarschap ligt misschien bij de raad, omdat de raad er geld voor beschikbaar stelt, dan is het de gemeente. Maar dat gevoel moet vooral liggen bij degenen die in de beheersstichting, zoals nu voorgesteld wordt, ervoor zorgen dat het één geheel is, wat er reilt en zeilt, en zich verantwoordelijk voelt voor het reilen en zeilen van het cultuurhuis in Berkel. En of het dan een partij wordt zoals Sportfondsen bij de sport, dat wordt uitgezocht na de definitieve besluitvorming, wat voor soort stichting of organisatie dat wordt. De wethouder hoort de commissie zeggen: we willen ook graag die private variant met nadruk op tafel houden. Het is goed om beide varianten verder uit te werken en om dan een goede weging te maken van de risico's voor de publieke variant aan de ene kant en voor de private variant aan de andere kant, zodat het college met een gedragen voorstel kan komen, maar de raad zelf de afweging kan maken van bedrag en risico's versus het andere bedrag en risico's en voor welke variant gekozen wordt. Misschien wel met wat deelnemers aan het cultuurhuis, de partijen die aan de basis staan, daar zelf van vinden. Als er nog andere partijen zijn, en daar gaat het college zeker naar op zoek, die daar aan willen bijdragen of partijen die iets zouden kunnen subsidiëren, dan neemt het college dat ook mee, want het is heel belangrijk om het plaatje zo compleet mogelijk te krijgen. Dat is dus niet voor 27 juni. Op 27 juni wordt een ja gevraagd op het concept op die plek. Het bedrag, zoals nu genoemd in het voorstel, wat bij de kadernota afgewogen kan worden met de andere voorstellen die erin staan, al dan niet gerelateerd aan het collegeprogramma en het coalitieakkoord. Het budgetrecht ligt bij de raad, dus die afweging moet de raad zelf maken. Het is overigens niet de bedoeling dat cultuur afgewogen wordt tegenover het vervoer voor senioren, want dat is van een heel andere orde. De heer Hoppenbrouwer vindt het wel leuk dat de wethouder zegt dat de raad budgetrecht heeft. Vervolgens zegt zij dat er geen appels en peren vergeleken worden. Het is uiteindelijk wel: de euro kan maar één keer uitgegeven worden. Het wordt of cultuur of lantaarnpalen of duurzaamheid of anderszins. De wethouder zegt dat het niet vergeleken kan worden, maar natuurlijk kan men dat vergelijken. De raad maakt toch een politieke afweging? De één op basis van ideologie en de ander op gezond boerenverstand. Wethouder Van Tatenhove zegt dat dat klopt. Dat doet de raad, ja. Het zijn appels en peren, denkt zij. Of lantaarnpalen en jeugdzorg, wat op dit moment ook veel genoemd wordt. Ze is even kwijt waar ze was. Chester heeft ze gehad. Het OV. Gezegd wordt dat er dan ook geïnvesteerd moet worden in goed OV richting het cultuurhuis vanuit andere kernen. Ze is heel blij, dat haar collega wethouder Fortuyn hier zit, want die gaat over het OV, die is OV. Zelf ging ze er eigenlijk van uit, dat heel veel mensen op de fiets zouden komen. Dat hoort ze ook van de winkeliersvereniging, dat er best veel mensen op de fiets komen en zeker als het om jongeren gaat, want die kunnen nog niet eens met de auto. Vanuit welke kern men ook komt, is het goed bereikbaar. Er komen ook parkeerplaatsen in de buurt en ze gaat met wethouder Fortuyn kijken of er nog iets gedaan kan worden met OV, dat dat misschien frequenter kan gaan of op een andere manier. Dat is wel een uitdaging, want de gemeente is gebonden aan een concessie die niet alleen door Lansingerland wordt bepaald, maar die in het verband van de metropoolregio besluitvorming vraagt. Dan is het de vraag of een lijn naar een cultuurhuis een rendabele lijn zal worden. De heer Hoppenbrouwer heeft een tweeledige reactie naar de wethouder. Enerzijds: het hoeft niet perse een lijndienst te worden, er kunnen ook afspraken gemaakt worden met de 3B bus, want daar is ook over nagedacht tijdens de coalitieonderhandelingen. Dus dat is een alternatief. Die andere opmerking is hij kwijt, dat is wel jammer, maar die komt vast wel weer terug. Dank u wel. Hij heeft hem alweer. De wethouder benadrukt nu wel heel erg weer de jongeren, maar het OV is er juist voor ouderen, terwijl ze zelfs in het voorstel schrijft om geld te vóteren uit Eenzame ouderen, waar L3B overigens niet voor is. Ze neigt er nu erg naar omdat het kennelijk leeft, maar het is een regionale instelling voor jong en oud. Niet alleen jong. De wethouder zit nu erg jeugdig te zijn en dat is prima, maar het gaat ook om de ouderen. Wethouder Van Tatenhove zegt dat het ook voor oud is. De gemeente subsidieert de stichting Vier het leven, die ook ouderen naar culturele uitjes brengt in de omringende kernen, van Capelle tot Rotterdam tot Den Haag en soms zelfs nog wel verder. Dat doen zij overigens met vrijwilligers die een aantal ouderen ophalen en begeleiden tijdens de hele avond of middag. Er kan weldegelijk een gesprek geïnitieerd worden met de 3B bus. Alleen weet hij ook vast wel dat de 3B bus niet in het weekend rijdt. Als het gaat om de programmering voor eenzaamheid, dan wordt dat zoals bij veel andere dingen overdag en door de week gedaan en dan is het minder een probleem om iets met de 3B bus af te spreken dan in het weekend, omdat zij ook met vrijwilligers werken en die zijn in het weekend vrij. Het is een mooie uitdaging om daar ook naar te kijken. Over OV moet men kritisch zijn, want het is lastig om in metropoolregio verband afspraken te maken over hoe de kernen meer met elkaar verbonden worden. Het CDA had nog vragen m.b.t. die andere organisaties. Daarvoor geldt wat ze net ook al zei over de jongeren zelf. Als er een go komt van: we gaan voor het concept op de plek in Berkel west, dan gaat het college ook met de andere organisaties in gesprek. Dat wil niet zeggen dat ze dat nu al niet doen op dit moment, want ze is al in gesprek met heel veel organisatie, ook omdat ze benaderd zijn in de tijd van het onderzoek door BMC. Ze zijn in het verleden al door de gemeente benaderd over het fenomeen cultuurhuis. En ze zijn met heel veel organisaties in gesprek, omdat ze op dit moment ook culturele subsidie ontvangen voor cultuur-educatieve programmering. De gemeente kent er veel en deze

worden mee genomen in de verdere planvorming. Ze kijkt even op haar briefje of ze specifieke puntjes mist. De heer Hoppenbrouwer heeft meer vragen gesteld en de wethouder heeft het in grote lijnen verteld, maar er waren twee wezenlijke vragen bij hem. Wethouder Van Tatenhove vraagt of hij de vraag bedoelt waarom de bioscoop niet haalbaar was. Daar geeft de heer Hoppenbrouwer twaalf punten voor. Wethouder Van Tatenhove noemt ook nog: waarom in juni niet? De heer Hoppenbrouwer begrijpt dat ze het al weet. Wethouder Van Tatenhove is onderaan haar tweede briefje, waar ze op staan. De bioscoop, zoals die bestudeerd was, was een variant op een Pathé bioscoop, dus met alleen een bioscoop. Dat was niet haalbaar. Er ligt nu een concept voor, waar drie partijen aan de basis liggen, dus daar hoort ook een ander verhaal bij dan bij alleen een stand-alone bioscoop. Vandaar dat dit ook weer een soort appel en peer is, waarbij de appel/bioscoop als een stand-alone versie niet haalbaar is, maar een cultuurhuis met een heel divers aanbod met steun vanuit de gemeente, daar wil ze geen doekjes om winden, wel een haalbaar plan lijkt. En ook een waardevolle toevoeging aan het centrum. De inspraken van zowel de heer Vedder als de heer Houweling duidelijk maakt, waarom het een waardevolle toevoeging is in Lansingerland. De heer Hoppenbrouwer trekt dat ook niet in twijfel, laat dat helder zijn, maar hij werd een beetje afgeleid door de inspreker, de heer Vedder, die zei dat het een bioscoop en theater is, maar hij moet het vergelijken met een filmhuis. Bioscoop/theater is nooit een optie geweest? Wethouder Van Tatenhove kijkt even naar achter. Een stand-alone bioscoop. Blijft voor de heer Hoppenbrouwer het filmhuis. Daar heeft hij al heel wat opmerkingen over gehad. Hij is een groot fan van LantarenVenster, hij gaat niet zeggen welke films hij daar kijkt, maar de bezettingsgraad is mager, soms zit hij daar met 4 of 5 man. Hij twijfelt of de hoeveelheid filmzalen met 50 tot 75 het echt gaat redden. Daar zit zijn zorg en dat ligt in het verlengde van de discussies rondom risico. Loopt men straks niet het risico dat er een leeg pand staat? Hij hoopt dat de wethouder in de uitwerking iets meer zekerheid kan geven, iets meer body, zodat ze kan zeggen: ga maar rustig slapen, het komt goed. Wethouder Van Tatenhove zou bijna dat laatste zeggen: ga maar rustig slapen, dat komt goed. Dat denkt ook LantarenVenster. In de programmering voor het publiek wat in Berkel woont, leeft, van jong tot oud, is er een haalbare businesscase van te maken. LantarenVenster zit op de publieke tribune. Dan weten ze nu wie die meneer is van de Russische B-films, die ze rond zijn verjaardag moeten faciliteren. Dit is in een vorige setting ook gezegd: het is niet de bedoeling dat het alleen maar Russische B-films worden. Het is juist de bedoeling dat er in Lansingerland een filmhuis met een programmering komt, wat bezocht wordt, omdat men weet welk publiek er in Lansingerland leeft en woont en cultuurminded is. Dat kwam uit het voorstel van Rotterdam Festivals. De voorzitter wil de vaart erin houden. De heer Markus had nog twee vragen open staan. Of er een vergelijking kan worden gemaakt met een concept in het land. En of er nog iets gezegd kan worden over toekomstvastheid. De wethouder heeft het over risico's gehad, maar de CU ziet de toekomstvastheid ook graag terug komen in het definitieve plan. Wethouder Van Tatenhove zegt dat dit gedaan zal worden. Het zal verder uitgewerkt worden. Als de commissie nog eens bij een concept op bezoek wil, laat dat dan weten. Dat kan aan de agendacommissie gevraagd worden en dan faciliteert men dat graag. Berenschot is gevraagd om het in elk geval op papier in beeld te brengen, welke concepten er in het land leven, hoe ze draaien, zijn het vergelijkbare concepten qua inwonertal. De raad krijgt het op papier, maar als de commissie er beeld en geluid bij wil, dan gaan ze niet met de directeur van de bibliotheek naar Chester, dat lijkt iets te ver, maar dichterbij. Het college is zelf in Barendrecht geweest in het Kruispunt. Daar is gevraagd waar ze tegen aan lopen, zodat het hier anders moet. Wat was een probleem? Als de commissie dat wil doen, dan gaan ze dat doen. Waarom in juni besluitvorming? Omdat m.b.t. de locatie in Berkel west richting de ontwikkelaar aangegeven moet worden of de gemeente daar een cultuurhuis wil realiseren. De definitieve besluitvorming, of het in private financiering of publiek met een exploitant, dat komt pas in de tweede helft nadat de wethouder al de vragen die op haar afgevuurd zijn onderzocht en voorgelegd heeft voor de definitieve besluitvorming. De heer Hoppenbrouwer heeft een checkvraag. Betekent dit dat na de zomer de komst van een cultuurhuis nog tegen gehouden kan worden? Wethouder Van Tatenhove zegt dat als de raad er geen geld voor over heeft en het is niet rond te rekenen en er is geen private financier te vinden, dan wordt het heel erg lastig. Maar als de raad graag een cultuurhuis wil en daar € 5ton voor over heeft, zoals nu voor ligt, of € 6,5ton of € 9ton waarbij een private variant beter kan, dan wordt dat het kader waarmee het college aan de slag gaat. Er wordt niet naar € 9ton gerekend als het ook voor € 7ton kan. Als het voor € 4,5ton kan, komt het college niet bij de raad voor € 5ton in de definitieve versie. Als de raad dit als waardevol concept ziet, en dat hoopt de wethouder van ganser harte en dat proeft ze eigenlijk ook bij de raad, dan wil het college nu graag een financieel kader mee om tegen de ontwikkelaar te zeggen voor die plek te gaan met het concept, zoals de ontwikkelaar dat ook heeft gezien. Van de raad is er in ieder geval dan een financiële ruimte mee gekregen om met het concept ook daadwerkelijk de verdieping in te gaan en wie nodig is om het te realiseren. De heer Pat El heeft ook een vraag gesteld over Berenschot m.b.t. een aantal fte, wat afwijkt van het oorspronkelijke rapport. Heeft hij al van de wethouder horen zeggen, dat zij die aanbevelingen mee gaat nemen in de uitwerking? Heeft hij dat goed begrepen? Wethouder Van Tatenhove geeft aan, dat ze terug komt op alle conclusies, aanbevelingen en opmerkingen uit Berenschot. Als het college niet mee gaat met het advies van Berenschot, waarom het 6 fte extra zou moeten zijn i.p.v. 1 of 2, dan wordt uitgelegd, waarom het college denkt dat het voor 2 fte ook kan,

waar Berenschot zei: 6. Bij wijze van spreken. Zo proeft zij de vraag die in de commissie is gesteld. De heer Markus vroeg nog naar de toekomstvastheid. Dat wordt daarin mee genomen, bij die afwegingen. Dat hoort gewoon bij de risicoanalyse, waar de heer Jonker en de heer Pat El ook al om vroegen. Mevrouw Verhoef heeft nog een korte vraag. Misschien heeft de wethouder hem beantwoord, maar was het verstopt in een breder antwoord. De heer Hoppenbrouwer zei iets van: jammer, dat er nog geen keuze is gemaakt tussen publiek en privaat, maar het budget is vast gesteld op de publieke variant. Heeft de wethouder dat nou bevestigd? Wethouder Van Tatenhove zegt dat het bedrag wat in het raadsvoorstel staat, ook in de toelichting bij het raadsvoorstel, dat is het bedrag wat gekoppeld is aan de publieke variant. De wethouder heeft toegezegd, dat na deze besluitvorming, gezien het debat hier, ook de private variant verder uitgewerkt wordt, zodat de raad de afweging kan maken, inclusief de bijbehorende risico's, maar die kunnen voor de publieke en private variant variëren.

Tweede termijn

De heer Pat El bedankt de wethouder voor het beantwoorden van de vragen. Een opmerking over het rapport van Berenschot. De VVD snapt dat de wethouder geen half rapport naar de raad gaat sturen, want dat geeft alleen maar verwarring. Er is weinig tijd, want nu zit men tegen een deadline aan te hikken, omdat er een besluit genomen moet worden. Voor een volgende keer bij hetzelfde onderwerp of een ander onderwerp zou hij het wel prettig vinden dat zodra het rapport klaar is het naar de raad gestuurd wordt. Het was een positief rapport en het beantwoordt heel veel vragen, die eigenlijk bij de vorige bespreking een beetje in de lucht bleven. Wat de VVD betreft een gemiste kans. Daarnaast nog een algemene opmerking. De VVD is voor de private variant, tenzij. De heer Hoppenbrouwer zei enerzijds terecht: gemeente, schoenmaker, blijf bij je leest. Als het aan een private partij gegeven wordt, zal men weldegelijk kennis moeten hebben in de gemeentelijke organisatie voor het aansturen van de private partij, zodanig dat hij nog steeds blijft doen wat de gemeente heeft afgesproken. Men zal enige kennis in huis moeten hebben of halen. Verder ziet de VVD de uitwerking graag tegemoet. Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer bedankt de wethouder voor de reactie. Hij heeft nog één opmerking: over de structurele dekking van de beleidsaccenten. Gaat de wethouder nog met een alternatief dekkingsvoorstel komen? Hierna wordt het sociaal programma behandeld. Of gaan collega's daar op amenderen? Daarin staat heel duidelijk wat er de komende jaren gedaan gaat worden en er staat geen afroaming van € 20.000 respectievelijk € 25.000. Is de wethouder ineens van haar geloof afgevallen, maar dat wil hij niet zeggen zo, is het geen beleid meer? Wat is er aan de hand? De heer Barendregt is sowieso even benieuwd naar zijn eindconclusie, dus hij hoopt, dat hij daar even naar toe werkt, ook v.w.b. de intentie, want dat vindt hij wel heel interessant, omdat het toch een beetje een principiële agnost is, een contradictio in terminis. Het is echt heel moeilijk te begrijpen. Die pubers in de spotlight zou wat WIJ betreft heel goed passen binnen dit programma. Hoe zit dat wat L3B betreft? Past het sowieso niet? Of kan het toch wel? De heer Hoppenbrouwer vindt dit enerzijds een gelegenheidsargument. In het sociaal plan, wat hierna komt, krijgen alle beleidsplannen een indicatie m.b.t. wat men er in 2019 mee wil doen. Als hij die invulling ziet, wordt hij daar enthousiaster over dan geld afromen omdat er op één of andere manier dekking gezocht moet worden, want dit gaat gewoon de lucht in. Het wordt er vast wel voor besteed maar of het voor die doelstelling is, daar zet hij grote vraagtekens bij. De invulling, zoals het college het aanbiedt bij het komende voorstel, snijdt meer hout en past meer bij wat L3B, en de raad, beoogd heeft bij de beleidsaccenten. L3B is niet tegen een cultuurhuis. L3B heeft in het eigen verkiezingsprogramma en in het collegeakkoord een aantal speerpunten staan, waaronder de opwaardering van huishoudelijke hulp en het OV-gebeuren, waar WIJ ook enthousiast over was. Daar wil hij nog wel goed over sparren in relatie met de kaderbrief. Hij gaat geen veto uitspreken, maar het zijn wel zaken die nog in de fractie besproken worden. Wat L3B betreft is het geen hamerstuk.

De heer Markus bedankt de wethouder voor de uitvoerige beantwoording. De fractie zal nog even kauwen op die beantwoording. De CU komt er in de raad op terug.

Wethouder Van Tatenhove had nog één vraag, maar ook nog even een opmerking naar de VVD op het punt dat het rapport wel heel veel vragen beantwoordde. Zo had de wethouder hem niet bekeken, dus dat is een goede suggestie om mee te nemen in voorkomende gevallen. Dan kan het college overwegen om het toch iets eerder te geven, nog voordat een raadsvoorstel er is. Het is een lastige afweging, zoals ze in de eerste termijn zei, maar deze invalshoek had ze nog niet mee genomen, dus dank daarvoor. Dan de structurele dekking. Het college komt nu niet met een ander voorstel, want het voorstel zoals het er ligt heeft het college aan de raad voor gelegd. Als het als afroaming voelt en men kan niet mee met het argument dat er met dat bedrag iets gedaan wordt voor het thema eenzaamheid en het thema pubers in de spotlight, dan stelt de wethouder voor om het voorstel m.b.t. het bedrag te amenderen. Dan weet hij het zeker. Het is echter niet de bedoeling dat her en der wat afgeroomd wordt. Het is de bedoeling dat juist die verbinding met die beleidsaccenten steviger gemaakt worden. Om te laten zien dat het echt de

bedoeling is dat er iets gebeurt voor ouderen, eenzamen, en het is de bedoeling dat er iets gebeurt voor jongeren. Soms wordt er geld aan jeugd- en jongerenwerk gegeven, omdat dat te doen, soms aan Welzijn Lansingerland, maar ook weleens aan Jay's Place om programmering te doen of aan de bibliotheek voor eenzamen. Zo wil het college er ook voor zorgen dat er naar het cultuurhuis op zich een budget gaat om daar ook die opdracht neer te leggen: doe iets voor die groepen, waarvoor de raad in de beleidsaccenten geld beschikbaar heeft gesteld. Zo moet het gezien worden. De heer Hoppenbrouwer merkt op, dat het college een sociaal jaarprogramma heeft aangeboden. Daar zitten voorstellen in m.b.t. de beleidsaccenten realisatie 2019. Daar staan, voor alle beleidsaccenten tot aan het budget wat de raad beschikbaar heeft gesteld, activiteiten. De activiteiten die nu voorgesteld worden, staan niet in dat rapport. Er wordt dus ergens water bij de wijn gedaan. Wat gaat de wethouder dan skippen? Wat gaat de wethouder skippen van die twee beleidsaccenten? Ze staan er nu niet in, dat is zijn boodschap. Wethouder Van Tatenhove zegt dat het cultuurhuis er ook nog niet staat. Dat duurt nog een paar jaar. De heer Markus begrijpt dat de jaartallen kloppen. Het cultuurhuis gaat over de jaren erna. Er is een tijdsverschil.

De voorzitter constateert, dat het voorstel als bespreekstuk behandeld kan worden in de raad.

Na dit agendapunt wordt agendapunt 5a behandeld.

7a. Actualiteiten uit het college

Geen opmerkingen.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.25 uur. Fijne avond.